

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

PROGRAM RADA ZA 2022.GODINU

Bar, decembar 2021.godine

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

Ul. Branka Čalovića br. 2, 85000 BAR

+382 30 312 938, +382 30 312 043

+382 30 312 938

vodovodbar@t-com.me
info@vodovod-bar.me

www.vodovod-bar.me

PIB: 02054779 ♦ PDV: 20/31-00124-5

Broj

7791

Bar 02.12.2021 godine

Na osnovu člana 26. stav 1. Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl.list CG”, br. 55/16 i 66/19), Odbor direktora je na sjednici održanoj 02.12.2021 godine, donio

ODLUKU

Utvrdjuje se Prijedlog Programa rada DOO „ Vodovod i kanalizacija” Bar za 2022 godinu i predlaže se Skupštini opštine Bar da ga donese u predloženom tekstu.

PREDSJEDNIK,

Jakup Deljošević

SADRŽAJ

1.UVOD.....	3
2.GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA	5
3.ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA	6
4.ORGANIZACIONA STRUKTURA	8
5.KARAKTERISTIKE SISTEMA	14
6.TEHNIČKI SEKTOR22
7.SEKTOR ZA OPŠTE I KOMERCIJALNE POSLOVE	33
8.SEKTOR ZA EKONOMSKO-FINANSIJSKE POSLOVE	38
9.FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA ZA 2022.GODINU.....	45
10.ZAKLJUČAK.....	61

1. UVOD

Program rada za 2022.godinu sačinjen je u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima i Pravilnikom o bližem sadržaju Godišnjeg programa komunalnih djelatnosti.

Program rada je urađen u skladu sa odgovarajućom metodologijom planiranja, a na bazi prikupljenih podataka iz svih organizacionih djelova Društva.

U Programu rada su sistematski određene poslovne aktivnosti za narednu poslovnu godinu koje imaju za cilj da doprinesu stvaranju boljih preduslova za poslovanje imajući pri tome u vidu i veoma složenu ekonomsku situaciju izazvanu širenjem pademije virusa COVID-19.

1.1. Djelatnost Društva

DOO „ Vodovod i kanalizacija“ Bar osnovano je Odlukom o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Bar („Sl.list CG-opštinki propisi“, br.10/16).

Djelatnosti Društva definisane su osnivačkim aktom i Statutom i ono obavlja sljedeće komunalne djelatnosti od javnog značaja:

36,00 Snabdijevanje vodom koje obuhvata:

- sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode,
- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstva i industriju na teritoriju Opštine Bar.

37,00 Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda i pružanja usluga čišćenja septičkih jama, koje obuhvata:

- skupljanje i transport komunalnih atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područja Opštine Bar,
- održavanje kanalizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda,
- prečišćavanje otpadnih voda iz kanalizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda,
- obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje i
- održavanje sistema za prihvatanje i odvođenje atmosferskih voda.

43,22 Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema:

- instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke.

71,12 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje:

- izrada tehničke dokumentacije: planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije i
- pružanje geoprostornih (kartografskih) informacija za hidrotehničke instalacije.

1.2. Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir po kome DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar posluje zasniva se na načelima i uslovima sadržanim u zakonima, podzakonskim aktima i odlukama i to:

- Zakonu o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG“ br 55/16, 074/16 i 002/18)
- Zakonu o vodama („Sl. list CG“ br.027/10, 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17 i 084/18)
- Zakonu o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 65/2020)
- Zakonu o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 2/2018, 34/2019 i 38/2020)
- Zakonu o obezbjedjivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br 080/17 od 01.12.2017 god.)
- Zakonu o metrologiji („Sl. list CG“, br. 79/08 i 40/11)
- Zakonu o zaštiti lica i imovine („Sl. list CG, br.43/18)
- Odluci o vodosnabdijevanju na području Opštine Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br.8/2007,25/2011 i 15/2012)
- Odluci o odvođenju i prečišćavanju fekalnih voda na području Opštine Bar („Sl. list CG, opštinski propisi br. 08/07 od 28.12.2007.god.)
- Odluci o sakupljanju i odvođenju atmosferskih voda na području Opštine Bar („Sl. list CG,opštinski propisi br. 08/07 od 28.12.2007.god.)
- Pravilima o minimumu kvaliteta i obima poslova za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list CG“ br. 058/19 od 18.10.2019 godine).

Društvo primjenjuje i ostale propise iz oblasti: računovodstva (MRS standardi), radnih odnosa, internih akata i pravilnika Društva.

2. GLAVNE STRATEŠKE ODREDNICE DRUŠTVA

Misija ovog Društva je unaprijeđenje kvaliteta života naših korisnika u vidu njihovog snabdijevanja ispravno higijenskom vodom, kao i odvođenjem otpadnih voda, primjenjivanjem najviših međunarodnih standarda koji garantuju kvalitet i zaštitu životne okoline.

Vizija Društva je jasna orijentacija ka krajnjem korisniku kroz pružanje kvalitetne usluge snabdijevanja vodom za piće i odvođenja otpadnih voda, uz kontinuirano unaprijeđenje usluga u skladu sa sistemom kvaliteta, zakonskim regulativama i potrebama korisnika.

Implementiranje odrednica misije i vizije Društva je dugotrajan proces na osnovu koga se određuju prioritetni ciljevi Društva kao što su:

- Kvalitetno i kontinuirano snabdijevanje korisnika higijenski ispravnom vodom;
- Uredno odvođenje otpadnih voda za korisnike priključene na gradsku kanalizacionu mrežu;
- Pouzdano i preventivno održavanje postojećeg vodovodnog i kanalizacionog sistema i pratećih infrastrukturnih objekata;
- Smanjenje komercijalnih i tehničkih gubitaka;
- Finansijski samoordživo poslovanje kroz povećanje prihoda i procenta naplate potraživanja;
- Optimizacija i smanjenje operativnih troškova;
- Efikasna naplata potraživanja upotrebom svih zakonskih instrumenata;
- Konstantno povećanje kvaliteta komunikacije sa korisnicima usluga;
- Modernizacija opreme i sredstava za rad;
- Permanentno podizanje nivoa kadrovske sposobnosti kroz kontinuiranu edukaciju zaposlenih;
- Poštovanje načela ekonomičnosti, racionalnosti i svrsishodnosti.

3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

Prilikom izrade Programa rada za 2022. godinu izrađena je analiza položaja Društva, odnosno SWOT analiza. Analizom su identifikovane snage i slabosti samog sistema Društva i njegovog unutrašnjeg okruženja, kao i prijetnje i mogućnosti u eksternom okruženju, na koje Društvo u najvećoj mjeri ne može da ima uticaj.

Snage	<ul style="list-style-type: none"> • Važan privredni subjekat u funkcionisanju zajednice; • Kvalitet vode na izvorištima zadovoljava standarde; • Zadovoljavajuća stopa priključenosti na vodovodnu mrežu; • Relativno dobra opremljenost Društva; • Razvijen i siguran informacijski sistem; • Savremeni uslovi za rad i pozitivna radna atmosfera; • Značajan broj stručnih kadrova; • Implementiranje standarda MEST EN ISO 9001 i MEST EN ISO 14001 čime će se povećati broj zadovoljnih korisnika; • Zlatna bonitetna ocjena Društva; • Dobra saradnja sa lokalnom samoupravom; • Kontinuirano ulaganje u unaprijeđenje poslovanja.
Slabosti	<ul style="list-style-type: none"> • Zastarjela i dotrajala distributivna mreža sa neadekvatnim materijalom (azbestne cijevi); • Nedovoljna izgrađenost kanalizacionog sistema; • Značajan stepen neprihodovane vode; • Bespravno priključenje na vodovodni i kanalizacioni sistem; • Nemogućnost očitavanja i isključenja korisnika u oblicima kolektivnog stanovanja; • Relativno dug proces prinudne naplate putem javnih izvršitelja; • Dotrajalost mehanizacije i voznog parka; • Nedovoljna finansijska sredstva za značajnija ulaganja.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Prijetnje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo globalne pandemije COVID-19; • Nedovoljna finansijska sredstva za značajnija ulaganja u Infrastrukturu; • Stalno povećanje cijena inputa (struja, gorivo, materijala itd.); • Tendencija smanjenja fakturisane realizacije; • Određene manjkavosti Zakona o komunalnim djelatnostima; • Način utvrđivanja cijene komunalnih usluga, naročito u pogledu izjednačavanja cijena za sve kategorije korisnika; • Nerazvijena svijest o značaju vode i potrebi njene zaštite; • Nezadovoljavajuće stanje i dotrajalost distributivne mreže; • Nepogodne vremenske prilike; • Fluktuacije broja korisnika zbog kategorije potrošača sezanci; • Poremećeni prioriteti korisnika prilikom plaćanja obaveza.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Mogućnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Efektivnija kontrola korisnika u cilju suzbijanja nelegalne potrošnje; • Unaprijeđenje komunikacije sa korisnicima usluga; • Uvođenje novih modela plaćanja usluga; • Modernizacija organizacije poslovanja; • Učestvovanje na projektima nacionalnog i međunarodnog karaktera; • Poboljšanje imidža Društva; • Adekvatno tržište dobavljača; • Uvođenje sofisticiranog sistema očitavanja vodomjera; • Finasniranje putem EU fondova.

Urađena SWOT analiza omogućava Društvu da sagleda i preispita svoje poslovne odluke u namjeri da se što bolje pozicionira ka budućem napredku. Cilj je maksimizirati snage, minimizirati slabosti, eliminisati prijetnje i iskoristiti mogućnosti.

4. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Društvo je za obavljanje svoje djelatnosti koncipiralo funkcionalnu organizacionu strukturu koja omogućava efikasnu upotrebu svih raspoloživih resursa i racionalno korišćenje znanja i vještine zaposlenih.

Za obavljanje djelatnosti u DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar su organizovani sektori kao osnovne organizacione jedinice. Svaki sektor ima organizacione jedinice u sastavu i vidu poslovnih jedinica, radnih jedinica, službi i odjeljenja. U tom smislu svaka organizaciona jedinica ima jasno definisana zaduženja u održavanju vodovodnog i kanalizacionog sistema Bara.

❖ Tehnički sektor čine:

- Poslovna jedinica održavanje
 - Radna jedinica za distribuciju vode Bar
 - Radna jedinica za distribuciju vode Sutomore
 - Radna jedinica za distribuciju vode Virpazar
 - Radna jedinica za kanalizaciju
 - Radna jedinica crpne stanice i postrojenja
 - Radna jedinica radionica i magacin
- Poslovna jedinica razvoj
 - Radna jedinica za razvoj i projektovanje
 - Radna jedinica za mjerenje, kontrolu, detekciju i zamjenu vodomjera

❖ Sektor za opšte i komercijalne poslove čine:

- Služba administracije
- Služba nabavke
- Unutrašnja služba zaštite

❖ **Sektor za ekonomsko – finansijske poslove čine:**

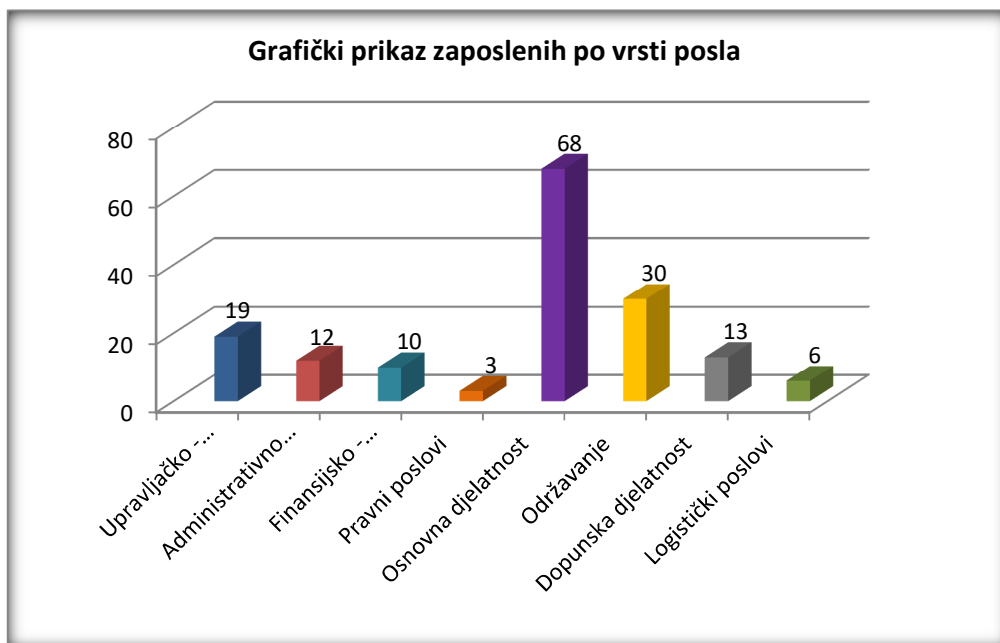
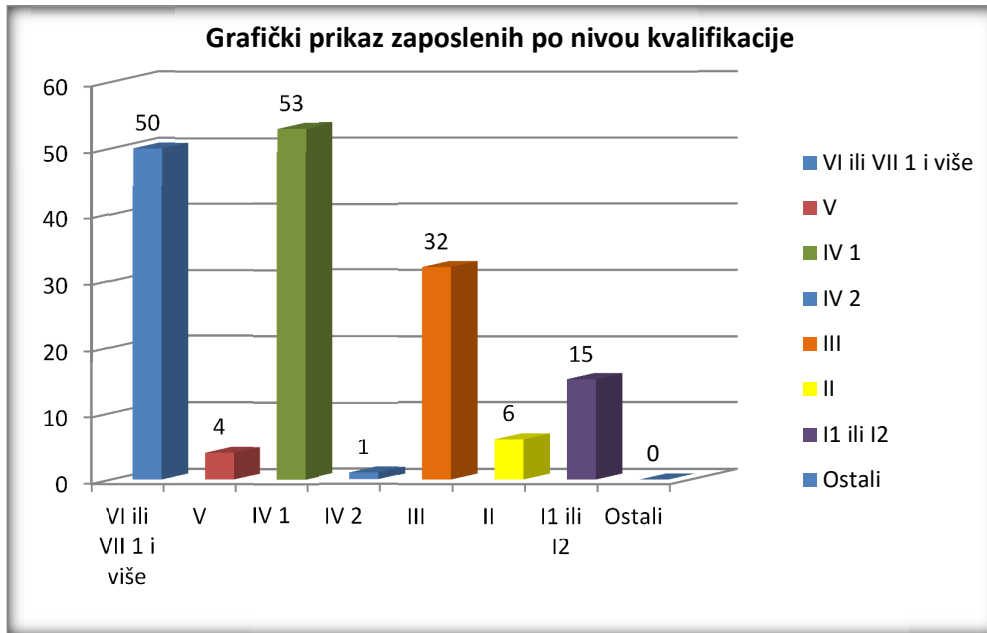
- Služba za očitavanje, fakturisanje, naplatu i kontrolu
 - Odjeljenje za očitavanje mjernih instrumenata i kontrolu
- Služba za prinudnu naplatu
 - Odjeljenje za isključenja
- Služba za finansijsko - računovodstvene poslove
 - Odjeljenje za finansijske poslove i knjigovodstvo
 - Odjeljenje za plan, analizu i statistiku
- Služba za razvoj i održavanje informacionog sistema

Broj zaposlenih u Društvu dovoljan je za nesmetano i kvalitetno obavljanje djelatnosti, što pokazuje i indikator kvaliteta usluga koji je na nivou propisanog po međunarodnim standardima.

Takođe, na zadovoljavajućem nivou je i kvalifikaciona i starosna struktura a najviše u prilog tome ide činjenica da broj zaposlenih koji obavljaju poslove iz domena osnovne djelatnosti iznosi 60,87%, od ukupnog broja zaposlenih.

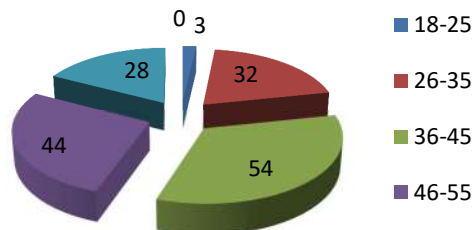
U nastavku teksta dajemo pregled zaposlenih po organizacionim cjelinama, kvalifikacijama, godinama starosti i staža osiguranja.

VRSTA POSLA	Zaposleni u preth. godini	Nivo kvalifikacije								Ukupno	
		VI ili VII 1 i više	V	IV 1	IV 2	III	II	I1 ili I2	Ostali		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Upravljačko - rukovodstveni poslovi	19	17	1	1						19	
Administrativno tehnički poslovi	12	7		5						12	
Finansijsko - računovodstveni poslovi	11	9		1						10	
Pravni poslovi	3	3								3	
Osnovna djelatnost	Organizaciona jedinica I	5		1		3		1		5	
	Organizaciona jedinica II	14		2	3		6	2	1	14	
	Organizaciona jedinica III	9			1		2		6	9	
	Organizaciona jedinica IV	7	1		1		1	2	2	7	
	Organizaciona jedinica ...	33	7		21		5			33	
	Organizaciona jedinica N	0									0
	Ukupno (I-N)	68	8	2	27	0	17	4	10	0	68
Održavanje	30	3		9		11	2	5		30	
Dopunska djelatnost	13	3		6		4				13	
Logistički poslovi	5		1	4	1					6	
UKUPNO	161	50	4	53	1	32	6	15	0	161	

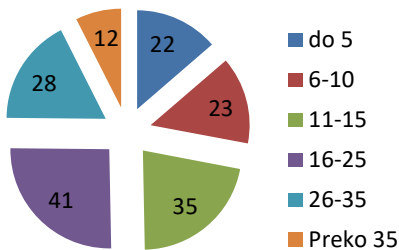

VRSTA POSLA	Godine starosti						Uk.	Godine staža						Uk.
	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65	Preko 65		do 5	6-10	11-15	16-25	26-35	Preko 35	
Upravljačko - rukovodstveni poslovi		2	6	7	4		19		1	4	8	5	1	19
Administrativno tehnički poslovi		2	4	3	3		12		5	2	2	2	1	12
Finansijsko - računovodstveni poslovi		4	4	2			10	2	4	2		2		10
Pravni poslovi		1		1	1		3	1				1	1	3
Osnovna djelatnost	1	14	25	18	10		68	14	7	16	17	8	6	68
Održavanje	1	6	6	8	9		30	5	4	9	5	6	1	30
Dopunska djelatnost	1	2	5	4	1		13		1	2	5	4	1	13
Logistički poslovi		1	4	1			6		1		4		1	6
UKUPNO	3	32	54	44	28	0	161	22	23	35	41	28	12	161

Grafički prikaz zaposlenih po godinama starosti

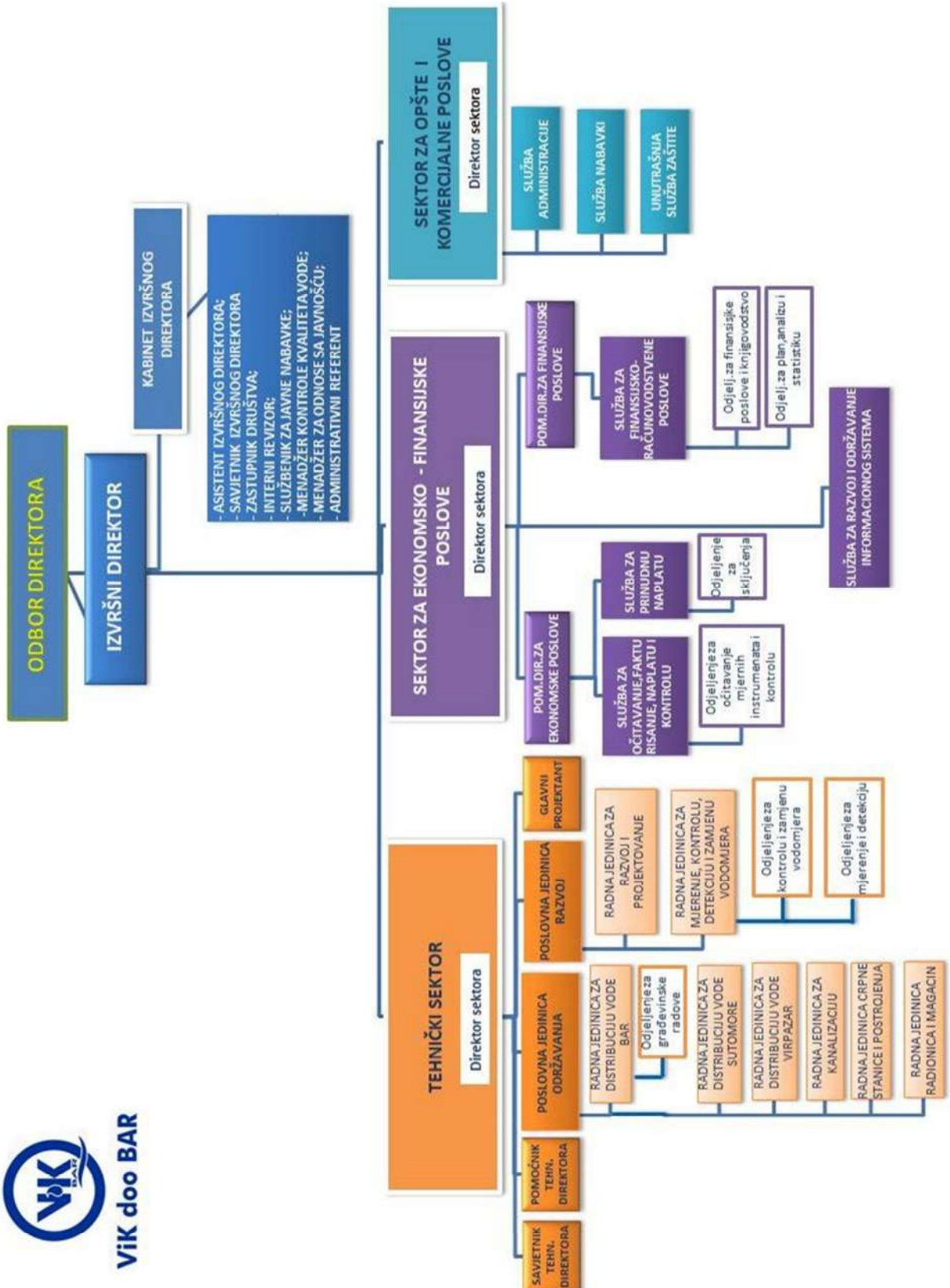

Grafički prikaz zaposlenih po godinama staža

VIK doo BAR

5. KARAKTERISTIKE SISTEMA

5.1. SISTEM VODOSNABDIJEVANJA

Složenost barskog vodovodnog sistema je posljedica razuđenosti područja kao i poznate disproporcije u potrošnji vode tokom godine. Funkcioniše u dva izražena režima rada – zimskom i ljetnjem. U toku zimskog režima rada potrebu u vodi u vodovodnom sistemu pokrivaju izvori u priobalnom dijelu barske opštine: Zaljevo, Kajnak, Brca, Sustaš, Vrteljak, Glava od vode-Turčini i Vrelo-Čanj. Izdašnost navedenih izvorišta u tom periodu daleko prevazilazi potrebe potrošača za vodom u vodovodnom sistemu.

U ljetnjem periodu, zbog velikog smanjenja izdašnosti izvorišta u priobalnom dijelu opštine i povećanog broja potrošača, a samim tim i potreba za vodom, u vodovodni sistem uključuju se dodatne količine vode iz izvorišta u zaleđu: Veljeg oka i Orahovog Polja, a od jula i značajnije količine vode iz regionalnog vodovoda (od 75l/s - 150l/s).

Poseban segment vodovodnog sistema Bara čini vodovod Virpazara kapaciteta 15 l/s.

Ukupni vodovodni sistem čine: 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata; 17 crpnih stanica na izvorištima; 13 prepumpnih stanica za visočije zone vodosnabdijevanja sa 52 ugrađene pumpe ukupne instalisane snage preko 1400 kW; 12 distributivnih rezervoara ukupne zapremine 6923 m³ i distributivna mreža profila 20 do 500 mm dužine oko 472 km.

Osnovni problemi sistema ogledaju se u zastarjelosti distributivne mreže kao i njenom neadekvatnom razvoju i formiranju prema visinskim zonama, nedostatku rezervoarskog prostora, gubicima u sistemu (tehničkim i administrativnim) i djelimičnoj zastarjelosti opreme.

KARAKTERISTIKE OBJEKATA SISTEMA

5.1.1. IZVORIŠTA

<p>Izvorište „Zaljevo“</p>	<p>Kaptirano je 1963.godine. Prosječna godišnja izdašnost se kreće između (30–50) l/s, a minimalna je oko 17 l/s. Voda se sa kaptaže "Zaljevo" odvodi gravitacionim AC cjevovodom DN 300mm. Ovo izvorište je u neprekidnom radu cijele godine, a obezbijeđeno je i automatsko hlorisanje vode.</p>	
<p>Izvorište „Kajnak“</p>	<p>Najvećeg je kapaciteta u sklopu barskog vodovodnog sistema. Minimalna izdašnost ovog izvora kreće se oko 55,0 l/s. Dio vode sa ovog izvorišta, ~10l l/s, se potiskuje u rezervoar Stari Bar. Cjevovodom DCI Ø150mm.</p>	
<p>Izvorište "Glava od vode"</p>	<p>Skromnog je kapaciteta. Iz njega se snabdijeva vodom dio Starog Bara, odnosno naselja Brbot, Gretva i Pijaca. Za trajno rješenje problema vodosnabdjevanja Starog Bara, izvršeno je kaptiranje i privođenje namjeni izvorišta "Vrteljak" iznad Starog Bara. Ono se nalazi u koritu vodotoka Rikavac, kraka koji nastaje od izvora Lektion i Lizalo. Vode sa oba izvorišta se sabiraju u rezervoar „Spile“. Na rezervoaru je obezbijeđeno automatsko hlorisanje vode.</p>	
<p>Izvor "Sustaš"</p>	<p>Solidno je kaptiran. Izvor je minimalne izdašnosti oko 2-3 l/s. Prosječna godišnja izdašnost se cijeni na oko 25-30 l/s pa obzirom na visoku kotu isticanja, 220 m.n.m., pogodan je za pokrivanje visočijih zona potrošnje.</p>	

<p>Izvorište "Brca"</p>	<p>Minimalna izdašnost izvora se kreće oko 60 l/s , a iz njega se snabdijeva vodom područje Sutomora i dio Bara (Zeleni pojas i Gornji Šušanj) . Na izvorištu Brca postavljena su četiri pumpna agregata sa zajedničkim potisnim vodom na kojem se vrši i automatsko hlorisanje. Sa izvorišta Brca izvedena su tri glavna potisna cjevovoda pomoću kojih se voda potiskuje ka odgovarajućim pravcima barskog vodovodnog sistema.</p>	
<p>Izvorišta "Orahovo Polje" i "Velje Oko"</p>	<p>Ova izvorišta su primarna izvorišta barskog vodovodnog sistema u toku ljetnjeg perioda. Naime, iz podsistema „Crmnčko polje-Bar“ za potrebe Bara i Sutomora se transportuje i do 190l/s.</p>	
<p>Izvorište "Vrelo" u Čanju</p>	<p>Lokalnog je karaktera. Sa njega se snabdijevaju vodom korisnici u na području Čanaj I i Čanja II. Minimalna izdašnost izvora je oko 7 l/s, dok je srednja godišnja izdašnost oko 25 l/s.</p>	

5.1.2. DISTRUBUTIVNA MREŽA

U prošlosti, razvoj distributivne mreže uglavnom nije pratio razvoj naselja, pa je u dijelu prigradskih naselja, neadekvatno razvijena. Njen položaj je dijelom van saobraćajnica u kojima bi, po pravilu, trebala biti, dok je u nekim slučajevima i ispod objekata. Ako tome dodamo da je izvedena od neadekvatnih profila raznovrsnog materijala i prosječne starosti 30 do 35 godina može se konstatovati da se radi o zastarjeloj i neadekvatnoj distributivnoj mreži. Imamo li ovo u vidu, kao i činjenicu da mreža nije zonirana po visinskom položaju potrošača, moramo biti svjesni neophodnosti velikih finansijskih ulaganja u sređivanju stanja i dovođenju distributivne mreže u stanje definisano Generalnim rješenjem razvoja vodovodnog sistema Bara.

Dužina mreže cijelokupnog vodovodnog sistema Bara iznosi oko 472km na kojoj postoji 812 šahti.

5.1.3. DISTRIBUTIVNI REZERVOARI

U vodovodnom sistemu Bara u funkciji su sljedeći rezervoari:

Rezervoar	Zapremina (m ³)	Na koti (m.n.v.)
Čanj	700	81
Golo brdo	1000	81
Marovići	300	110
Spile	100	190
Stari Bar	150	110
Zaljevo 1	500	66
Šušanj	2400	66
Šušanj 2	1200	127
Gretva	23	185
Humac	500	65
Boljevići	50	68

Ukupna korisna zapremina rezervoara iznosi 6.923 m³. Analizom rezervoarskog prostora, u okviru Generalnog rješenja je konstatovano da je jedan od osnovnih problema barskog vodovodnog sistema nedostatak rezervoarskog prostora i nedostatak opreme za njegovo efikasnije korišćenje.

5.1.4. CRPNE STANICE

Osnovne i manje crpne stanice u vodovodnom sistemu		
Crpne stanice	Kapacitet	Napomena
"Orahovo Polje" (B4, B5, B6, B7, B8)	5 x 30 l/s	
"Orahovo Polje" (B9, B10 i B11)	3 x 20 l/s	
"Velje Oko" (bunari B1 i B2)	2 x 35 l/s	
"Brca"	4 x 35 l/s	
Prepumpna stanica "Sutomore" /za pravac Bara i Sutomora	4 x 50 l/s	Vodu iz Orahovog Polja i Veljeg Oka prepumpava u pravcu Bara i Sutomora
Prepumpna stanica "Sutomore" /za pravac Čanja	2 x 22.5 l/s	
"Stari Bar"	7 l/s	Vodu iz rezervoara Stari Bar potiskuje za potrebe naselja Gretva
"Kajnak"	10 l/s	Vodu iz kaptaže Kajnak potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ za potrebe naselja Podgrad, Pijaca, Gretva i Bolnicu
"Baukovo"	10 l/s	Hidroforsko postrojenje iz cjevovoda Kajnak – Kurilo snabdijeva vodom istoimeno naselje
"Zaljevo"	2,5 l/s	Hidroforsko postrojenje do kaptaže "Zaljevo" za snabdijevanje potrošača na visočijim kotama
"Sveti Ivan"	3 x 5 l/s	Vodu iz rezervoara "Zaljevo 1" potiskuje u vodovodnu mrežu naselja Sveti Ivan
Prepumpne stanice „Ahmetov brijeg“, „Ilino“, „Šušanj“, „Ratac“, „Rutke“, „Sutomore II“, „Suvi potok“, „Čanj II“, „Marovići“ kapaciteta	2 x 5 l/s	Zahvataju vodu iz distributivne mreže i pokrivaju potrošnju istoimenih naselja
„Haj-Nehaj“	10 l/s	Za snabdijevanje istoimenog naselja

„Zagrađe“	10 l/s	Za snabdijevanje istoimenog naselja
"Vrelo" u Čanju	3 x 7,5 l/s	Za snabdijevanje korisnika u Čanju I i Čanju II.
Bunar B1 i B2 u Čanju	4 i 7 l/s	Za potrebe vodosnabdijevanja Čanja

Ukupna instalisana snaga svih pumpi na crpnim stanicama je 1410 kW.

5.2. KANALIZACIONI SISTEM

Kanalisanje otpadnih voda i sanitacija naselja odvijali su se po zakonitostima koje se uočavaju u gradovima u sličnim razvojnim fazama: razvoj kanalizacionih sistema znatno kasni za razvojem vodovodne infrastrukture što se nepovoljno odražava na stanje sanitacije naselja.

Kanalizacioni sistem Bara čine četiri nezavisna sistema: Bar, Sutomore, Čanj i Virpazar.

Pokrivenost prostora sa kanalizacionom mrežom je oko 57%. Kanalizacioni sistem čini 86,03 km cjevovoda, od kojih 82,63 km spada u gravitacione sabirnike, dok se 3,4 km odnosi na potisne cjevovode. Najveći dio mreže je malih prečnika (27,4% je manjih prečnika od \emptyset 200, od \emptyset 200 – 300 je 15,6%, dok je samo 8,1% većeg prečnika \emptyset 400 – 600).

Na kanalizacionom sistemu, izgrađene su četiri veće fekalne crpne stanice kapaciteta 40–180 l/s čija instalisana snaga iznosi 302 kw i četiri manje crpne stanice u Virpazaru kapaciteta 5-10 l/s, ukupno instalisane snage 20 kw. Na kanalizacionim sistemima Bara, Sutomora i Čanja, izgrađena su tri podmorska ispusta, dužine 345 m, 1040 m i 1502 m.

Izvršenom rekonstrukcijom kanalizacionog sistema u zoni zahvata DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije čime je postignuta zadovoljavajuća funkcionalna sposobnost ovog sistema. Ova investicija je primjer za dalji razvoj kanalizacione mreže na području grada i prigradskih naselja.

5.2.1. KARAKTERISTIKE SISTEMA KANALIZACIJE

5.2.1.1. SISTEM FEKALNE KANALIZACIJE

<p>SISTEM ČANJA</p>	<p>Kanalizacioni sistem Čanja čini kanalizaciona mreža u zoni Čanj I i Čanj II, obalni kolektor, dvije crpne stanice I i podmorski ispust.</p>	
<p>SISTEM SUTOMORA</p>	<p>Kanalizacioni sistem Sutomora čini glavni obalni kolektor Inex – C.S. "Botun", crpna stanica „Botun“, gravitacioni kolektor kroz Golo brdo, podmorski ispust i kanalizaciona mreža u naseljima Brca, Šaren Sad, Pobrđe i Mirošica I.</p>	
<p>SISTEM BARA</p>	<p>Sistem Bara je veoma razuđen i složen i čine ga nekoliko primarnih kolektora, kanalizaciona mreža, prepumpna stanica „Topolica“ (puštena u probni rad 07.05.2010.godine), glavna crpna stanica „Volujica“ i podmorski ispust.</p> <p>Kanalizaciona mreža izvedena je i u centralnom dijelu Starog Bara, naselju Podgrad, kao i u prigradskim naseljima Šušanj, Žukotrlica i dijelu Bjeliša. U ostalim djelovima individualnih naselja nema kanalizacione mreže, već se odstranjivanje ispuštenih voda vrši putem septičkih jama koje u najvećem broju nijesu propisno izgrađene. Izgrađeni su, takođe i kanalizacioni kolektori za naselja Podgrad i Gretva.</p>	
<p>SISTEM VIRPAZARA</p>	<p>Kanalizacioni sistem Virpazar izgrađen je i stavljen u funkciju krajem 2003 godine.</p> <p>Sistem čini kanalizaciona mreža dužine 3,2 km, četiri fekalne crpne stanice instalisane snage 20,4 KW i uređaj za biološko prečišćavanje otpadnih voda kapaciteta 1000 EJ.(ekivalent jedinica)</p>	

5.2.1.2. SISTEM ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

Atmosferska kanalizacija služi za odvođenje atmosferskih voda sa trgova, ulica, trotoara, dvorišta, stambenih i drugih objekata.

Rekonstrukcijom hidrotehničkih instalacija na području DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije u dva nezavisna - separatna sistema. Ovim radovima stvoreni su uslovi da ne dolazi do zagušenja fekalne kanalizacije i dobijen je pouzdan sistem atmosferske kanalizacije.

Pored Topolice I atmosferska kanalizacija izgrađena je i na područjima: Topolica II, Topolica-Bjeliši, Stara raskrsnica – Željeznička stanica, Ilino, Sutomore (ulica Save Kovačevića do Botuna i Suvog potoka i Željezničke zgrade – Suvi potok), Čanj I i obalom od Čanja I do Čanja II.

Ukupna dužina sistema atmosferske kanalizacije je oko 30 km. Profili cjevovoda su od 100-200 mm 37%, od 250-400 mm 42% i od 456-1000 mm 21%.

6. TEHNIČKI SEKTOR

Programom rada za 2022. godinu definisan je okvir unutar kojeg je potrebno postaviti smjernice za razvoj vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na području opštine Bar.

Kvalitetno vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda utiče na standard života stanovnika i zaštitu životne okoline i predstavlja osnovni preduslov za razvoj privrede. Zadovoljstvo korisnika komunalnih usluga je veoma značajna komponenta jer direktno utiče na generisanje prihoda Društva i njegovu uspješnost.

Društvo kontinuirano radi na poboljšanju sistema vodosnabdijevanja putem redovnog i preventivnog održavanja mreže, izradom i učešćem u složenim projektima, u skladu sa dostupnim finansijskim sredstvima.

Društvo će u narednom periodu raditi na adekvatnom održavanju kanalizacionog sistema u smislu redovnog i planskog čišćenja, čime se omogućava funkcionalnost cjelokupnog sistema.

Kroz poslove projektovanja, efikasnog rada na detekciji kvarova i ostalih radnih aktivnosti daće se doprinos i tehnička podrška razvoju osnovne djelatnosti.

Održavanje hidromašinske i elektroopreme crpnih stanica na vodovodnom i kanalizacionom sistemu i njihova modernizacija su jedan od permanentnih ciljeva koje težimo ostvariti.

Kako bi ovakav složeni sistem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda ostao stabilan potrebno je sprovesti aktivnosti koje će biti usmjerene na: smanjenju gubitaka, postizanju efikasnog održavanja, razvoju mreže, modernizaciji sistema i povećanju efikasnosti rada.

U nastavku su dati operativni ciljevi i planirane aktivnosti koje će doprinijeti ostvarenju postavljenih strateških ciljeva Društva.

R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	<p>Efikasno i redovno održavanje vodovodne mreže u cilju smanjenja tehničkih gubitaka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravovremena detekcija i smanjenje tehničkih i otkrivanje tzv.administrativnih gubitaka na mreži; • Sanacija svih kvarova na vodovodnoj mreži (oko 900 kvarova na godišnjem nivou); • Zamjena pojedinih kraćih dionica vodovodne mreže u sklopu hitnih radova; • Redovne kontrole svih čvorišta na trasi magistralnih cjevovoda Orahovo Polje – Bar, Brca - Bar i Kajnak – Bar, popravke cjevovoda i zamjena svih oštećenih zatvarača i odzračnih ventila; • Izmještanje svih preostalih priključaka na novoizgrađenu vodovodnu mrežu sa ciljem isključenja dotrajale vodovodne mreže; • Izrada novih priključaka na vodovodnoj mreži i izmještanje postojećih na osnovu prihvaćenih zahtjeva korisnika; • Izmještanje vodomjera na osnovu prihvaćenih zahtjeva potrošača; • Sprovođenje planske potrošnje vode u pojedinim zonama u slučajevima smanjenje izdašnosti izvorišta u ljetnjem periodu; • Održavanje vodovodnih instalacija na javnim česmama u ispravnom stanju.
2	<p>Održavanje objekata na vodovodnoj mreži u funkcionalnom stanju i njihova modernizacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čišćenje i održavanje rezervoara (hidroizolacija, zamjena korpi, armaturnih, fazonskih komada); • Redovno održavanje u zonama zaštite; • Čišćenje vodovodnih šahti i zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada; • Pregled i neophodne popravke na svim aktivnim hidrantima na vodovodnoj mreži; • Redovno čišćenje i održavanje gradskih fontana u funkcionalnom stanju; • Sanacija betonskih i asfaltnih površina oštećenih prilikom izvođenja radova na održavanju hidrotehničke infrastrukture.

<p>3</p>	<p>Održavanje kanalizacionog sistema u funkcionalnom stanju u cilju očuvanja zaštite životne okoline</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planska kontrola funkcionisanja kanalizacionog sistema radi praćenja stanja i preduzimanja mjera za održavanje funkcionalne sposobnosti; • Redovni pregled i čišćenje kanalizacione mreže, kolektora i objekata na njima; • Ugradnja nedostajućih djelova i opreme na objektima; • Sanacija oštećenih djelova kanalizacione mreže profila od 100mm do 600 mm; • Izrada, transport i postavljanje armirano-betonskih poklopaca i poklopaca od čeličnog lima; • Sanacija AB ploča sa poklopcima na kanalizacionim šahtama; • Crpljenje septičkih jama po zahtjevima korisnika
<p>4</p>	<p>Funkcionalno održavanje atmosferske kanalizacije i objekata na njoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planska kontrola funkcionisanja atmosferske kanalizacija; • Sanacija oštećenih djelova atmosferske mreže; • Organizovano čišćenje cijevi specijalnim vozilom i opremom; • Redovno i preventivno čišćenje svih šahti od taloga; • Redovno i preventivno čišćenje svih uličnih slivnika od nanosa materijala; • Pravovremena zamjena polomljenih i nedostajućih rešetki na slivnicima i poklopaca na šahtama u cilju povećanja sigurnosti; • Izrada novih slivnika u cilju poboljšanja funkcionalnosti atmosferske kanalizacija.

<p>5</p>	<p>Razvoj vodovodne i kanalizacione mreže</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivno učešće u izradi projektno-tehničke dokumentacije za vodovodne i kanalizacione objekte; • Izrada i priprema dokumentacije potrebne za izdavanje vodnih dozvola i uspostavljanje zona sanitarne zaštite za vodoizvorišta; • Efikasna obrada zahtjeva i njihova analiza (katastar instalacija, potvrde, uslovi za projektovanje, saglasnosti, mišljenja, priključenja na mrežu, razdvajanje i izmještanje vodovodnih priključaka); • Izrada predmjera i predračuna radova; • Praćenje stanja hidrotehničke infrastrukture i objekata i prikljupljanje svih relevantnih podataka za unapređenje mreže; • Dodatni razvoj GIS baze podataka; • Praćenje bilansa distribuirane i fakturisane količine vode; • Prikupljanje, objedinjavanje i ažuriranje prostornih i numeričkih podataka o katastru vodovoda i kanalizacije kroz aplikacije Mapinfo i AutoCad.
<p>6</p>	<p>Sistemska otkrivanje i otklanjanje gubitaka u sistemu vodosnabdijevanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sistematsko formiranje mjernih zona; • Uz prethodno izvršenu identifikaciju korisnika, mjerenjem pritiska i protoka, po metodi bilansa i noćnog mjerenja u određenoj zoni, vršiti lokalizaciju gubitaka, njihovu detekciju i sanaciju; • Redovna zamjena vodomjera oštećenih ili tehnički neispravnih i vodomjera starijih od 5 godina; • Formiranje zona detekcije vodovodne mreže za određena područja, gdje će se nakon izvršene identifikacije korisnika i ažuriranja katastra vodovodne mreže, bliže locirati kvarovi i neregistrovana potrošnja; • Pregled i registracija vodomjera u stambeno-poslovnim objektima sa ciljem eliminisanja neregistrovane potrošnje u vodovodnom sistemu i davanje doprinosa ažuriranju baze podataka.

<p>7</p>	<p>Praćenje kvaliteta vode</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redovno uzimanje i ispitivanje vode osnovnog obima (analiza A), 24 uzoraka četiri puta mjesečno; • Periodično ispitivanje (analiza B) kvaliteta vode, 12 uzoraka dva puta godišnje; • Periodično ispitivanje (analiza C) kvaliteta vode, 6 uzoraka godišnje; • Svakodnevna provjera koncentracije rezidualnog hlora na izvorištima i pojedinim točecim mjestima u naseljima; • Vanredna uzorkovanja vode u slučaju obilnih padavina i pojave drugih nepravilnosti, kao i prilikom zamjene cijevi, otklanjanja kvarova, izgradnje novih dijelova cjevovoda.
<p>8</p>	<p>Redovno održavanje i modernizacija mehanizacije i vozila</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka rotacionog rovokopača; • Nabavka teretnog kiper vozila sa kranom • Redovno održavanje i servisiranje svih građevinskih mašina, teretnih i putničkih vozila; • Održavanje svih vozila u tehnički ispravnom stanju u cilju smanjenja operativnih troškova.

DOO“Vodovod i kanalizacija“ u saradnji sa lokalnom samoupravom teži ravnomjernom razvoju svih mjesnih zajednica, kada se radi o javnom vodosnabdijevanju i odvođenju otpadnih voda, kao jednom od najznačajnijih uslova za povećanje kvaliteta života stanovnika.

U 2022. godini, uzimajući u obzir otežane uslove poslovanja zbog pandemije virusa COVID-19 koji utiču i na organizacijsku sposobnost i finansijske mogućnosti ovog Društva, planiraju se sljedeći radovi:

MJESNA ZAJEDNICA CRMNICA		
R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija cjevovoda ČC DN400mm na više lokacija u zonama izvorišta Velje Oko i Orahovo Polje; • Popravke fasada na objektima bunarskih postojenja na izvorištu Velje Oko i na objektu bunara B7 u Orahovom Polju; • Pregled i zamjena opreme (zatvarači, odzračni ventili, manometri); • Uređenje objekta rezervoara “Humac”.
2	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Popravka mjerača protoka na bunarima B1,B2,B3 i B4 na izvorištu Orahovo Polje; • Popravka hlorne opreme na bunaru B7 na izvorištu Orahovo Polje; • Popravka mjerača protoka na bunarima B7 na izvorištu Orahovo Polje; • Obezbijeđenje rada sistema sa dvije boce hlora na bunaru B7 na izvorištu Orahovo Polje.
3	Unaprijeđenje kanalizacionog sistema	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka nove pumpe za otpadne vode FCS1, FCS2, FCS 3 Virpazar.

MJESNA ZAJEDNICA SPIČ		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena preostalih dotrajalih ventila u zatvaračnici rezervoara "Čanj"; • Rekonstrukcija vodovodnog čvora u ulici Save Kovačevića u Sutomoru i zamjena tri zatvarača DN 400mm;rok • Isključenje dotrajalog čeličnog cjevovoda DN 250mm od ulice Save Kovačevića do hotela "Sozina" i izmještanje 9 priključaka na novoizgrađeni cjevovod DCI DN200mm u Sutomorskoj ulici; • Zamjena dotrajalih ventila u vodovodnim šahtama u ulici Spičanskoj; • Zamjena dotrajalih i neispravnih ventila na muljnim ispustima na cjevovodima ČC DN400mm i ČC DN300mm u naselju Brca; • Zamjena elektromagnetnog mjerača protoka DN350 u vodovodnoj šahti do prepumpne stanice Sutomore.
2	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka hlorne pumpe za PS Brca; • Popravka analizatora hlora za PS Brca; • Nabavka hlorne pumpe za PS Sutomore; • Zamjena usisne korpe na pumpi za PS Sutomore; • Nabavka analizatora i pisača za PS Sutomore; • Nabavka i ugradnja postrojenja za neutralizaciju hlora PS Čanj-Vrelo Čanj; • Nabavka hlorne pumpe za PS Čanj-Vrelo Čanj; • Popravka analizatora hlora za PS Čanj-Vrelo Čanj; • Nabavka dozer pumpe za hlor bunara B1/B2 Čanj; • Nabavka rezervne pumpe za PS Ratac, PS Rutke, PS Suvi Potok, PS Haj Nehaj i PS Zagrađe; • Servis pumpe za PS Ratac, PS Rutke i Ps Suvi Potok.
3	Unaprijeđenje kanalizacionog sisitema	<ul style="list-style-type: none"> • Servis pumpe FCS Botun.

<u>MJESNA ZAJEDNICA ŠUŠANJ</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena 300m dotrajalog cjevovoda PVC DN160mm sa PEHD DN160mm i izmještanje kućnih priključaka u Ulici 2. naselja Zeleni Pojas. Ovim bi se unaprijedilo vodosnabdijevanje naselja Zeleni pojas sa rezervoara "Šušanj 2"; • Zamjena dotrajale vodovodne cijevi od ulice Toma Oraovca do ulice Josipa Sladea u naselju Gornji Šušanj sa PEHD DN90mm u dužini cca 360m čime će se riješiti problem sa vodosnabdijevanjem u visočijim zona ovog naselja; • Zamjena neispravnog mjerača protoka DN300mm u vodovodnoj šahti u naselju Zeleni Pojas novim elektromagnetnim mjeračem protoka čime će biti omogućena efikasnija kontrola i provjera stanja na magistralnom cjevovodu ČC DN400mm; • Zamjena zatvarača u jednoj od komora rezervoara "Šušanj 1" sa novim, ugradnja opreme za daljinski nadzor stanja u rezervoaru i upravljanje navedenim zatvaračima što će omogućiti efikasnije korišćenje rezervoarskog prostora, naročito u toku ljetnje sezone kada je dnevna neravnomjernost u potrošnji znatno izraženija; • Zamjena neispravnog sekcionog zatvarača DN300 u vodovodnoj šahti pored magistralnog puta u naselju Zeleni Pojas; • Uređenje platoa ispred rezervoara "Šušanj 1".
2	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastructure	<ul style="list-style-type: none"> • Glavni projekat vodovodne mreže u ulici Alekse Šantića.
3	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka rezervne pumpe za vodu PS Šušanj • Servis pumpe za vodu PS Šušanj.
4	Unaprijeđenje kanalizacionog sistema	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka nove pumpe za otpadnu vodu FCS Žukotrlica.

<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR V - SUTORMAN</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena dotrajalog cjevovoda LG DN100mm sa PEHD DN110mm u dužini cca 240m od rezervoara "Marovići" do starog rezervoara, kao i izmještanje 6 priključaka sa starog na planirani cjevovod; • Radovi na povezivanju cjevovoda PEHD DN225mm u vodovodnoj šahti ispred prodavnice "Bomaco" u ulici Stara Pruga. Ovim radovima bi se obezbijedila mogućnost vodosnabdijevanja potrošača u ulici Zubački put gravitaciono sa prekidne komore "Kurilo" što bi dodatno rasteretilo pumpnu stanicu "Ahmetov Brijeg" i time poboljšalo vodosnabdijevanje potrošača koji se nalaze na visočijim kotama istoimenog naselja; • Izmještanje priključaka sa potisa pumpne stanice "Ahmetov Brijeg" na gravitacioni cjevovod PEHD DN110mm sa prekidne komore "Kurilo" u 192. ulici naselja Bjeliši. Ovim radovima bi se značajno rasteretio, potisni cjevovod sa navedene pumpne stanice što bi poboljšalo vodosnabdijevanje na visočijim kotama naselja; • Izgradnja vodovodne šahte na trasi cjevovoda PEHD DN110mm u ulici Sutormanskoj ispred rezervoara "Marovići" i ugradnja tri zatvarača DN100 u cilju efikasnijeg upravljanja distribucijom vode za zimski i ljetnji režim posebno; • Zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u vodovodnim šahtama od mjesta Šuplje do naselja Gornji Marovići; • Zamjena dotrajalih armaturnih i fazonskih komada u zatvaračnici rezervoara "Marovići".
2	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka dozer pumpe za hlor na izvorištu Sustaš; • Izgradnja zaštitne ograde na izvorištu Sustaš.
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR III - BJELIŠI</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Izmještanje manjeg broja preostalih vodovodnih priključaka sa cjevovoda LG DN100 mm na cjevovod DCI DN200 mm od Stare raskrsnice do željezničke pruge, s obzirom da je cjevovod LG DN100mm

		<p>cijelom dužinom izveden kroz privatne posjede što značajno otežava radove na održavanju. Isključenjem bi se značajno smanjili troškovi održavanja, kao i gubici na vodovodnoj mreži.</p>
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR IV - BURTAIŠI</u>		
1	<p>Razvoj vodovodne mreže i kanalizacione mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada glavnog projekata rekonstrukcije vodovodne mreže u ulici Stara Pruga; • Izrada glavnog projekta vodovodne i kanalizacione mreže u Tršanjskoj ulici; • Izrada glavnog projekta vodovodne i kanalizacione mreže u Burtaiškoj ulici; • Izrada glavnog projekta vodovodne i kanalizacione mreže u 192.ulici.
2	<p>Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija postrojenja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka rezervne pumpe za vodu PS Ahmetov brijeg; • Nabavka pumpe za vodu PS Kurilo.
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR II - POLJE</u>		
1	<p>Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izmještanje cca 20 kućnih priključaka sa dotrajale vodovodne mreže na novoizgrađeni cjevovod DCI DN 250 mm uz magistralni put Bar – Ulcinj. Nakon završetka navedenih radova omogućiće se bolje iskorišćenje kapaciteta novoizgrađenog rezervoara "Zaljevo 1" u toku ljetnjeg perioda, a time i kvalitetnije vodosnabdijevanje sa izvorišta Zaljevo s obzirom da će se raspoložive količine vode sa ovog izvorišta zadržati u višim zonama;
2	<p>Unaprijeđenje kanalizacionog sistema</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka pumpe za otpadnu vodu FCS Volujica.

<u>MJESNA ZAJEDNICA STARI BAR</u>		
1	Unaprijeđenje vodovodne mreže i prateće infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Zamjena armaturnih i fazonskih komada u zatvaračnici kaptaže "Kajnak"; • Zamjena dorajalih ventila u zatvaračnici rezervoara "Spile"; • Radovi na lociranju i isključenju vodovodnih cijevi koje su i dalje pod pritiskom u naseljima Mirovica, Gornja Tomba i Gornje Zaljevo.
2	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada glavnog projekta vodovodne mreže u Tombarskoj ulici.
3	Rekonstrukcija, sanacija izvorišta i modernizacija postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i ugradnja postrojenja za neutralizaciju hlora na Izvorištu Zaljevo; • Nabavka i ugradnja opreme za kontinuirano mjerenje koncentracije rezidualnog hlora u vodi na Izvorištu Zaljevo; • Nabavka analizatora hlora i pisača na Izvorištu Zaljevo; • Nabavka i ugradnja opreme za kontinuirano mjerenje koncentracije rezidualnog hlora u vodi u rezervoaru Spile; • Popravka analizatora hlora u rezervoaru Spile; • Nabavka rezervne pumpe za vodu PS Stari Bar; • Nabavka rerevnih djelova (hidraulike) PS Stari Bar.
<u>MJESNA ZAJEDNICA BAR I - TOPOLICA</u>		
1	Razvoj vodovodne mreže i izrada projektne dokumentacije za objekte hidrotehničke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada glavnog projekata rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Danila Lekića.
2	Unaprijeđenje kanalizacionog sistema	<ul style="list-style-type: none"> • Poporavka vratila za izvlačenje pumpe i poluatomske rešetke u crpilištu FCS Topolica.

7. SEKTOR ZA OPŠTE I KOMERCIJALNE POSLOVE

Osnovna djelatnost ovog sektora odnosi se na administrativno-pravne poslove iz oblasti rada Društva, zaštitu imovine i objekata Društva i nabavku osnovnih sredstava i inventara neophodnih za poslovanje.

Pravilno vođenje poslovne politike podrazumijeva poslovanje u skladu sa zakonodavnim okvirom koji je propisan za djelatnost koju obavlja ovo Društvo.

Menadžerske i stručne kvalifikacije zaposlenih, pozitivna radna atmosfera i sigurnost na radu su ključni elementi za adekvatnu organizaciju poslovanja i ostvarivanje pozitivnih rezultata, pa samim tim jačanje kadrovskih kapaciteta i unaprijeđenje poslova iz oblasti rada su glavni ciljevi ovog sektora.

Unaprijeđenje sistema poslovanja Unutrašnje službe zaštite je veoma važno, kako sa stanovišta zaštite zdravlja građana, tako i u pogledu same sigurnosti imovine Društva i svih zaposlenih.

Nabavke opreme, materijala i sredstava za rad u 2022.godini će se vršiti u skladu sa Planom javnih nabavki, definisanim operativnim ciljevima i finansijskim mogućnostima Društva.

U 2022.godini poseban akcenat će se staviti na unaprijeđenje poslova iz oblasti rada, ažuriranju matične evidencije, efikasnom upravljanju ljudskim resursima, jačanju kadrovskih kapaciteta, poboljšanju uslova za rad zaposlenih i njihove sigurnosti, kao i unaprijeđenju službe Unutrašnje zaštite.

R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Unaprijeđenje poslova iz oblasti rada	<ul style="list-style-type: none"> • Pravovremena izrada pojedinačnih akata za zaposlene; • Smanjenje prosječnog vremena potrebnog za izradu akata; • Kreiranje mjera za unaprijeđenje organizacije rada i obavljanja poslova; • Pravovremeno postupanje po zahtjevima zaposlenih; • Kontinuirana korespondencija sa Zavodom za zapošljavanje, Fondom PIO, Poreskom upravom, Upravom za kadrove.
2	Efikasno i ažurno vođenje matične evidencije	<ul style="list-style-type: none"> • Redovno ažuriranje baze podataka; • Unaprijeđenje informacionog sistema u vidu nadogradnje programa za kadrovsku evidenciju; • Izrada elektronskog Personalnog dosijea zaposlenog; • Izrada plana godišnjih odmora i praćenje njegove realizacije; • Uredno i tačno vođenje evidencije o radnom vremenu zaposlenih; • Smanjenje mogućih grešaka u vođenju matične evidencije.
3	Efikasan rad u oblasti administrativno-pravnih poslova u radu Odbora direktora	<ul style="list-style-type: none"> • Organizovanje sjednica Odbora direktora; • Priprema materijala za sjednicu i njegovo pravovremeno dostavljanje; • Detaljno vođenje zapisnika sa sjednice; • Izrada Odluka i službenih zabilješki sa sjednica.

<p>4</p>	<p>Adekvatno i ažurno vođenje evidencije registratorskog materijala</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vođenje evidencije u skladu sa Pravilnikom o kancelarijskom i arhivskom poslovanju; • Redovno obavljanje poslova odabira arhivske građe i izlučivanja bezvrijednog registratorskog materijala; • Dodatna obuka zaposlenih u ovom dijelu poslova.
<p>5</p>	<p>Unaprijeđenje upravljanja ljudskim resursima i jačanje kadrovskog kapaciteta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Detaljna analiza potreba za ljudskim resursima; • Izrada mapa kompetencija; • Praćenje i ocjenjivanje uspješnosti zaposlenih; • Unaprijeđenje radne atmosfere; • Edukovanje zaposlenih u cilju racionalizacije troškova poslovanja i poboljšanja rada zaposlenih; • Ulaganje u stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih.
<p>6</p>	<p>Poboljšanje uslova zaposlenih u pogledu sigurnosti i zaštite na radu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Usklađivanje postojeće podzakonske regulative sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu; • Obavljanje redovnih ljekarskih i sistematskih pregleda; • Periodični sistematski pregledi zaposlenih koji rade na mjestima sa povećanim rizikom; • Izrada akta o procjeni rizika za sva sistematizovana radna mjesta.

<p>7</p>	<p>Efikasna službe nabavke</p>	<ul style="list-style-type: none">• Redovna i kontrolisana nabavka opreme, inventara, sitnog i krupnog materijala;• Konstantno praćenje realizacije zaključenih ugovora;• Redovno praćenje i primijenjivanje propisa iz oblasti javnih nabavki;• Pružanje stručne i tehničke podrške prilikom izrade Plana javnih nabavki i aktivno učestvovanje u njegovoj pripremi i sprovođenju;• Racionalni odabir najpovoljnijeg ponuđača u skladu sa zakonom;• Prikupljanje i analiza informacija internog i eksternog karaktera u silju unaprijeđenja poslovanja;• Permanentno istraživanje tržišta nabavki sa ciljem što realnije slike o procijenjenim vrijednostima planiranih nabavki;• Unaprijeđenje interne komunikacije sa magacinom u cilju pravovremenog i ispravnog zapremanja nabavljenje robe i njenog skladištenja;• Dodatno unaprijeđenje informacionog sistema u dijelu koji se odnosi na praćenje količine robe, usluga i radova klasiranih prema Planu javnih nabavki.
-----------------	---------------------------------------	--

<p>8</p>	<p>Funkcionalna i efikasna Unutrašnja služba zaštite</p>	<ul style="list-style-type: none">• Nastavak unaprijeđenja opreme za tehničko obezbijeđenje objekata (video nadzor);• Revizija 11 Planova zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine;• Vršenje monitoringa na 11 obavezno šticeđenih objekata;• Nabavka lične i zaštitne opreme u skladu sa Pravilnikom o uniformi Unutrašnje službe zaštite;• Aktivna saradnja sa Društvom koje vrši usluge monitoring objekata;• Obrada alarmnih i drugih signala i informacija koji su obuhvaćeni sredstvima tehničke zaštite;• Uvođenje 24-oro časovnog smjenskog rada u cilju preventivnog djelovanja;• Svakodnevni obilazak šticeđenih objekata;• Stalna edukacija i usavršavanje zaposlenih na poslovima zaštite.
-----------------	---	--

8. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE

Pandemija izazvana virusom Covid 19 dovela je do jedne od najvećih ekonomskih kriza koju karakteriše nagli pad agregatne ponude i tražnje u isto vrijeme. Širenje epidemije pred privredom je stavilo nove zahtjeve kako na organizacionom nivou, tako i na finansijskom nivou.

Trend pozitivnog poslovanja Društva se i pored pandemija nastavlja kroz adekvatne organizacione odluke putem optimizacije troškova, povećanja kvaliteta i kvantiteta poslovanja.

Jedan od najznačajnijih zadataka ovog sektora je tačna evidencija korisnika komunalnih usluga, fakturisanje usluga po svim kategorijama korisnika (domaćinstva i pravna lica) i što efikasnija naplata potraživanja.

Kvalitetan i efikasan razvoj informacionog sistema je veoma bitna komponenta svakog procesa rada jer omogućava sistemsku i aplikativnu podršku svim organizacionim jedinicama Društva.

Vođenjem knjigovodstvene evidencije na osnovu propisanih pravila i u skladu sa relevantnim MRS računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu i reviziji doprinosi se objektivnom prikazu finansijskog poslovanja i rezultata Društva, a samim tim daje se doprinos i očuvanju likvidnosti.

U toku 2022 godine planiran je niz aktivnosti koje je potrebno realizovati kako bi se strateški ciljevi društva ostvarili, a što se može postići isključivo kroz angažman svih raspoloživih ljudskih i tehničkih resursa.

Osnovni ciljevi i planirane aktivnosti Sektora za ekonomske-finanisjske poslove su:

R.B	OPERATIVNI CILJ	PLANIRANE AKTIVNOSTI
1	Efikasno i tačno fakturisanje komunalnih usluga	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje fakturisane realizacije kroz redovno i blagovremeno očitavanje mjernih instrumenata; • Proširenje i implementacija daljinskog očitavanja vodomjera u skladu sa finansijskim mogućnostima; • Dodatna digitalizacija inkasantske službe u vidu osavremenjavanja aparata za očitavanje dodatnim komponentama; • Izrada mjesečnog terminskog plana očitavanja; • Izrada mjesečnog plana zamjene vodomjera u zonama sa definisanim prioritetima; • Dodatna kontrola korisnika u objektima kolektivnog stanovanja i njihovo informisanje o važnosti ugradnje individualnih mjernih instrumenata; • Dodatna obrada korisnika sa povećanom potrošnjom i analiza razloga povećanja; • Redovna i efektivnija kontrola korisnika svih kategorija.

<p>2</p>	<p>Smanjenje broja reklamacija i poboljšanje komunikacije sa korisnicima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Detaljna analiza razloga podnošenja reklamacija i njihovo eliminisanje; • Brže i jednostavnije rješavanje zahtjeva korisnika; • Bolja informisanost korisnika o mogućnosti prijave potrošnje putem web portala; • Upoznavanje korisnika o prednostima koje pruža usluga e-račun (dostava računa putem mail-a); • Otvaranje Call centra za korisnike gdje će dobiti sve servisne informacije; • Informisanje korisnika o svim mogućnostima i uslugama koje im stoje na raspolaganju.
<p>3</p>	<p>Smanjenje komercijalnih i tehničkih gubitaka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lociranje i detekcija korisnika koji su bespravno priključeni na mrežu; • Redovna kontrola korisnika kojima je privremeno uskraćeno pružanje usluga; • Strogo sankcionisanje ovih potrošača kroz isključenje sa mreže i podnošenje krivičnih prijava; • Detaljna evidencija ove kategorije potrošača sa svim neophodnim podacima; • Kontrola objekata većih gabarita kod kojih se registruje mala potrošnja u cilju suzbijanja nelegalne potrošnje.

<p>4</p>	<p>Povećanje stepena naplate potraživanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje stepena kumulativne i tekuće naplate; • Postizanje većeg stepena naplate u fazi “opomena” kroz aktivnu interakciju sa korisnicima; • Redovno provjeravanje boniteta korisnika iz kategorije pravna lica; • Pravovremeno praćenje faktura, od njihovog nastanka, momenta dospjeća, do konačne naplate; • Povećanje aktivnosti oko sprovođenja mjera prinudne naplate podnošenjem prijedloga za izvršenje; • Informisanje korisnika o negativnim efektima i dodatnim troškovima prinudne naplate; • Analiza potraživanja svih kategorija korisnika, naročito korisnika sa većim dugovanjima i njihova kategorizacija; • Kreiranje novog modela reprograma za korisnike koji ne izmiruju svoje obaveze blagovremeno; • Uvođenje novih stimulativnih mjera sa ciljem motivacije korisnika na urednost u plaćanju; • Zaključivanje i praćenje naplate po osnovu reprograma; • Praćenje realizacije započetih sudskih procesa i izvršnih postupaka; • Dostavljanje prijedloga za podnošenje krivičnih prijava zbog neovlašćenog priključenja na mrežu; • Uvođenje mogućnosti plaćanja računa preko web sajta Društva.
----------	--	---

<p>5</p>	<p>Ažuriranje baze podataka korisnika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pokretanje akcije za ažuriranje baze podataka korisnika sistemom “popisa” kroz revidenciju terena; • Konstantno ažuriranje baze podataka o korisnicima na osnovu izvršenih kontrola i podnesenih zahtjeva za reklamaciju; • Potpisivanje Ugovora sa korisnicima; • Kontinuirana saradnja sa lokalnim samoupravom i nadležnim institucijama u cilju dobijanja što većeg broja korisnih informacija.
<p>6</p>	<p>Tačno i ažurno vođenje finansijsko-knjigovodstvenih poslova u skladu sa zakonskim regulativama i međunarodnim standardima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prijem i kontrola materijalno - finansijske dokumentacije; • Knjigovodstveno evidentiranje svih poslovnih promjena u analitičkom i finansijskom knjigovodstvu; • Knjigovodstveno praćenje svih promjena u magacinu; • Usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja po utvrđenom popisu; • Arhiviranje i čuvanje finansijske dokumentacije; • Obračun zarada i drugih primanja zaposlenih i članova Odbora direktora; • Vođenje knjige kreditnog zaduženja zaposlenih; • Vođenje knjige naloga za službena putovanja; • Priprema kompenzacionih naloga i izlaznih faktura za usluge; • Priprema izvještaja o finansijskim obavezama društva; • Praćenje toka gotovog novca; • Ispostavljanje izvoda otvorenih stavki o dobavljačima i kupcima na kraju svake godine; • Priprema i dostavljanje nadležnim organima svih obrazaca za zaposlene u društvu na mjesečnom i godišnjem nivou;

		<ul style="list-style-type: none"> • Priprema i sistematizacija statističkih podataka; • Izrada finansijskih analiza poslovanja; • Izrada periodičnih i završnog obračuna društva; • Izrada izvještaja o radu, planova i programa rada.
<p>7</p>	<p>Kvalitetna i adekvatna organizacija informacionog sistema u cilju što efikasnije podrške u radu svih organizacionih jedinica</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planiranje, organizovanje i sprovođenje instalacija u cilju potpune raspoloživosti svih serverskih uređaja; • Instalacija i potpuna raspoloživost svih radnih stanica i prateće korisničke opreme; • Održavanje tehničke ispravnosti opreme i mreže; • Sprovođenje administracije korisnika cjelokupnog IT sistema i dodjeljivanje prava pristupa korisnika aplikacijama; • Utvrđivanje nedostataka u radu pojedinih aplikacija i predlaganje poboljšanja i promjena; • Vršnja nadzora nad svim komponentama mreže i komunikacija; • Koordiniranje radom na ažuriranju baze podataka; • Staranje o pouzdanom radu i raspoloživosti sistema za pohranu podataka i sistema za arhiviranje; • Kontaktiranje sa partnerima u području djelovanja aplikativne podrške, kao i sa dobavljačima roba i usluga i izvođačima radova na informacionom sistemu; • Iniciranje uvođenja novih proizvoda i usluga u IT sistemu u skladu sa finansijskim mogućnostima.

8	Održavanje i unapređenje web sajta društva	<ul style="list-style-type: none">• Redovno ažuriranje web sajta društva sa novim obavještenjima dobijenim od ostalih sektora značajnim za korisnike;• Redovno ažuriranje korisničkog portala web sajta društva podacima o stanjima na vodomjerima, finansijskim zaduženjima i uplatama za sve korisnike;• Objavljivanje vijesti, obavještenja i svih novosti vezanih za korisnike;• Uvođenje mogućnosti štampe računa sa korisničkog portal; Mogućnost online plaćanja računa za utrošenu vodu.
----------	---	---

Realizacijom navedenih operativnih ciljeva doprinijeće se povećanju fakturisane realizacije kroz tačno i efikasno očitavanje mjernih instrumenata, usavršavanju i modernizaciji sistema naplate, povećanju ukupne naplate potraživanja i boljoj komunikaciji sa korisnicima.

9. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA ZA 2022. GODINU

Finansijski plan poslovanja DOO "Vodovod i kanalizacija" za 2022. godinu je, kao što je to bilo i kod planiranja za godinu koja je na izmaku, vrlo teško koncipirati zbog niza okolnosti koje otežavaju normalno funkcionisanje privrede i nedefinisanih smjernica ekonomske politike na nivou države i lokalne uprave. Otežavajuće okolnosti poslovanja se prvenstveno odnose na prisustvo pandemije izazvane Korona virusom. Nemoguće je predvidjeti koliko će trajati otežani uslovi poslovanja, pa samim tim i kvantifikovati pouzdane prirodne i finansijske parametre koji se očekuju ostvariti u 2022. godini.

Pored navedenih ograničavajućih uslova poslovanja postoje i drugi elementi na kojima se bazira planiranje finansijskih parametara. Tu se prije svega misli na sudbinu tzv. Maršalovog plana –Evropa sad. Naime, programom Vlade Crne Gore predviđeno je da od 01. januara naredne godine budu smanjena opterećenja na zarade i povećanje minimalne i prosječne zarade. Pored planiranog povećanja navedenih zarada programom Vlade su najavljene i promjene u poreskoj politici koje podrazumijeva da će neoporezivi dio zarada biti iznos do 700€ bruto, te da će biti uvedeno progresivno oporezivanje zarada iznad 1000 €.

Prilikom koncipiranja planskih dokumenata u otežanim, odnosno neizvjesnim uslovima privređivanja, postoji jedno pravilo, a to je da se planske projekcije rade u više varijanti, počev od optimističke, realno-optimističke, realno-pesimističke, do one pesimističke.

Menadžment Društva je zauzeo stav da se uradi realno-optimistička varijanta plana, kako prirodnih, tako i finansijskih parametara za 2022.godinu. Dakle, projekcije su rađene na bazi očekivanja minimalnog prisustva pandemije, postojećih prodajnih cijena usluga, sadašnjih zarada i drugih primanja zaposlenih. Ukoliko dođe do promjene cijena usluga i počne realizacija Programa Vlade Crne Gore u dijelu "Maršalov plan-Evropa sad", odnosno "Crna Gora odmah" bićemo u obavezi da uradimo rebalans finansijskog plana za narednu godinu, odnosno da uradimo korekcije i prilagodimo ga novonastalim okolnostima, kako na prihodnoj, tako i na rashodnoj strani.

U cilju izrade plana za 2022.godinu urađena je procjena ostvarenja rezultata poslovanja do kraja tekuće godine i na bazi te procjene urađene su projekcije prirodnih veličina za narednu godinu.

Analize koje su prethodno urađene pokazuju da je godina koja je na izmaku bila bolja od uporednih 2019. i 2020.godine u prirodnom smislu za cca 6%-17%, dok je ostvarenje

fakturisane realizacije bilo povoljnije u odnosu na pandemijsku 2020.godinu za cca 10%, a na nivou je 2019.godine i planskih ciljeva za 2021.godinu.

Ako se rezultati poslovanja posmatraju iz ugla priliva, odnosno naplate starih i novih potraživanja, može se konstatovati da su mnogo bolji u odnosu na uporednu 2020.godinu, kao i u odnosu na 2019.godinu. Naime, za period od 10 mjeseci ove godine više je naplaćeno cca 37% u odnosu na 2020.godinu, a u odnosu na 2019.godinu za cca 7%.

Na bazi urađenih analiza i određenih pretpostavki poslovanja za narednu godinu postavljen je optimističko - realni cilj, a to je povećanje rezultata poslovanja, kako naturalnih, tako i finansijskih za cca 11%, u odnosu na procjenu ostvarenja za 2021. godinu.

Dakle, finansijski plan poslovanja urađen je na bazi naturalnog plana potrošnje vode, postojećih cijena po m³ utrošene vode, procjenjenom povećanju broja korisnika vodovodnog i kanalizacionog sistema, postojećeg broja radnika, plana tekućeg održavanja i ostalih elemenata bitnih za planiranje i kvantifikaciju finansijskih kategorija. Napominjemo, da smo uradili i projekciju finansijske realizacije na bazi novih, predloženih cijena, cijena na koje treba da se dobije saglasnost od Agencije za energetiku i komunalne djelatnosti.

Tabela br.1

Priklučci na mreži - broj potrošača							
R.br.	Opis	2021		2022-plan		Index	
		Voda	Kanalizacija	Voda	Kanalizacija	(5:3)	(6:4)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Privreda	447	328	460	350	103	107
2	Mala privreda	1.875	1.724	2.000	1.900	107	110
3	Domćinstva	23.695	12.968	24.800	13.650	105	105
UKUPNO		26.017	15.020	27.260	15.900	105	106

Priklučci na mreži - broj potrošača

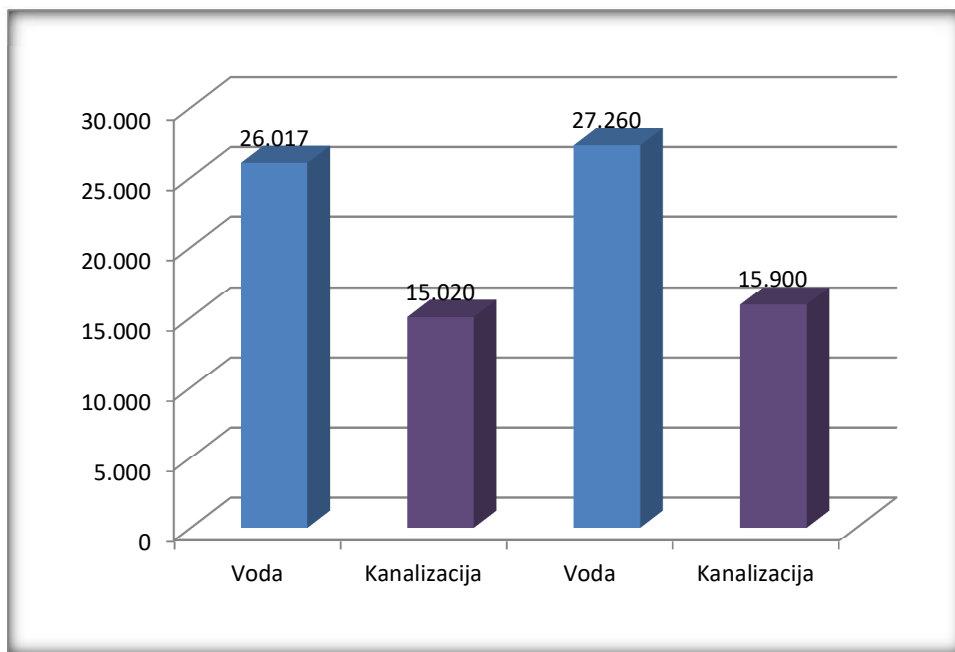

Tabela br.2

Procjena ostvarenja do kraja 2021 godine								
R.br.	Potrošači	2019 m3 / €	2020 m3 / €	Plan 2021 m3 / €	Procjena ostvarenja do kraja godine m ³	Index		
						6 : 3	6 : 4	6 : 5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Domaćinstva m3	2.043.883	1.944.635	2.010.000	2.185.000	107	112	109
	€	2.315.306	2.203.791	2.355.480	2.460.000	106	112	104
2.	Privreda m3	500.661	363.132	385.000	455.000	91	125	118
	€	1.085.044	794.125	898.740	990.000	91	125	110
UKUPNO m3		2.544.544	2.307.767	2.395.000	2.640.000	104	114	110
UKUPNO €		3.400.350	2.997.916	3.254.220	3.450.000	101	115	106

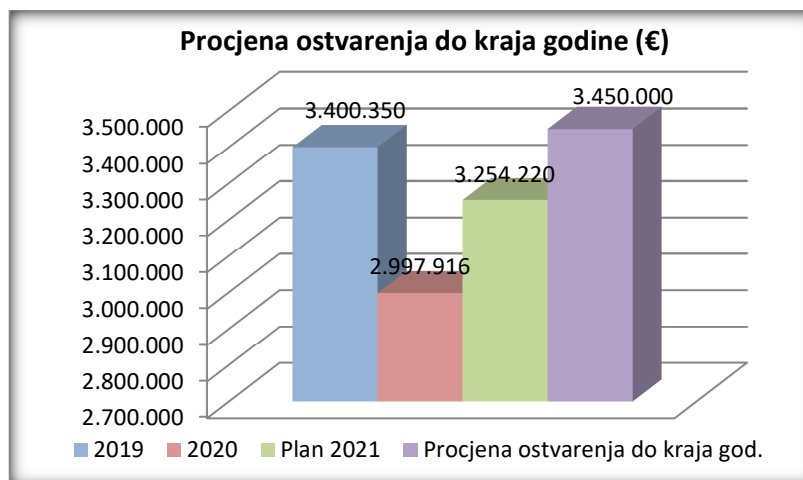
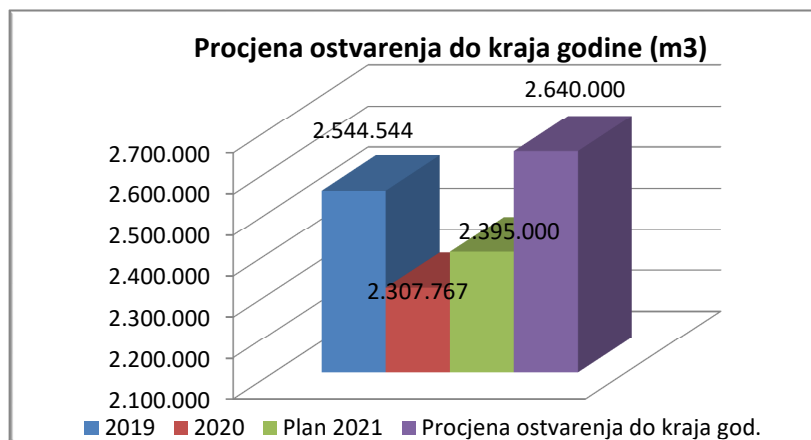

Tabela br.3

Naturalni plan za 2022. godinu				
R.b.	Potrošači	Procjena ostvarenja za 12 mjeseci 2021.god. (m ³)	Plan za 2022. god. (m ³)	Index
1.	Domaćinstva	2.185.000	2.420.000	111
	-voda	2.185.000	2.420.000	111
	-kanalizacija	1.210.000	1.380.000	114
2.	Privreda	455.000	510.000	112
	-voda	455.000	510.000	112
	-kanalizacija	410.000	460.000	112
UKUPNO (1+2)		2.640.000	2.930.000	111

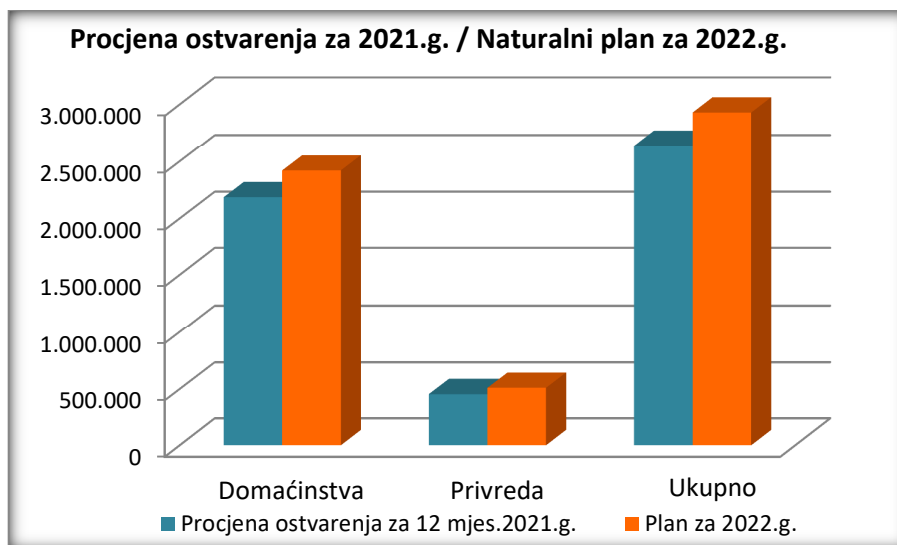

Tabela br.4

Naturalni plan po mjesecima				
Mjesec	Procjena ostvarenja za 2021		Plan za 2022. god	
	Domaćinstva	Privreda	Domaćinstva	Privreda
Januar	144.146	28.388	150.000	30.000
Februar	139.076	38.549	150.000	40.000
Mart	144.940	22.361	148.000	25.000
April	149.673	21.695	152.000	25.000
Maj	151.481	29.581	160.000	35.000
Jun	178.102	34.190	200.000	40.000
Jul	248.636	64.863	280.000	70.000
Avgust	324.498	68.066	380.000	72.000
Septembar	243.933	52.514	260.000	56.000
Oktoabar	160.500	35.000	190.000	42.000
Novembar	160.000	32.000	180.000	40.000
Decembar	140.000	28.000	170.000	35.000
UKUPNO	2.184.985	455.207	2.420.000	510.000

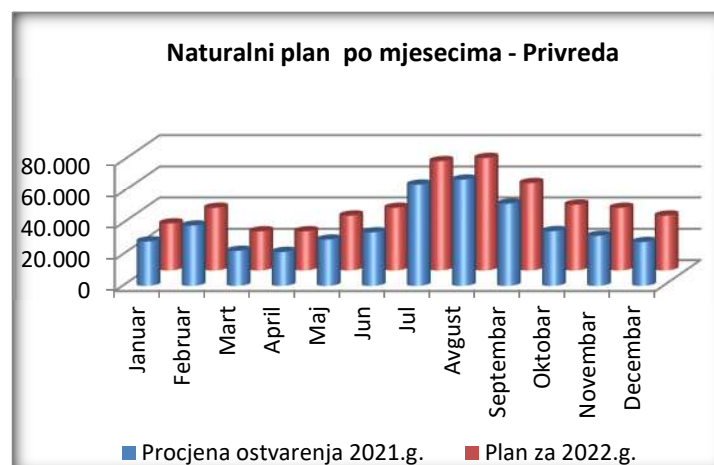
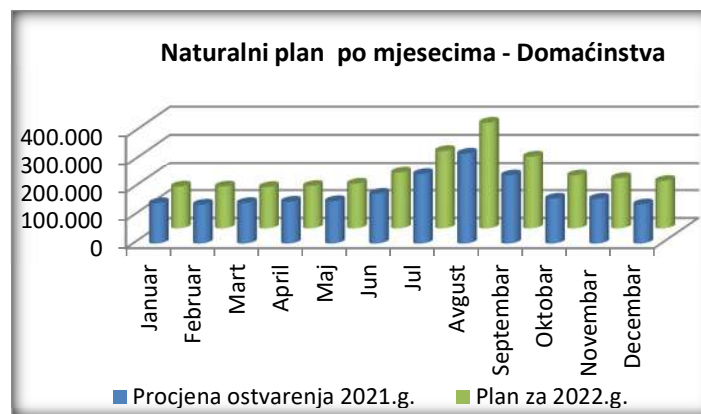
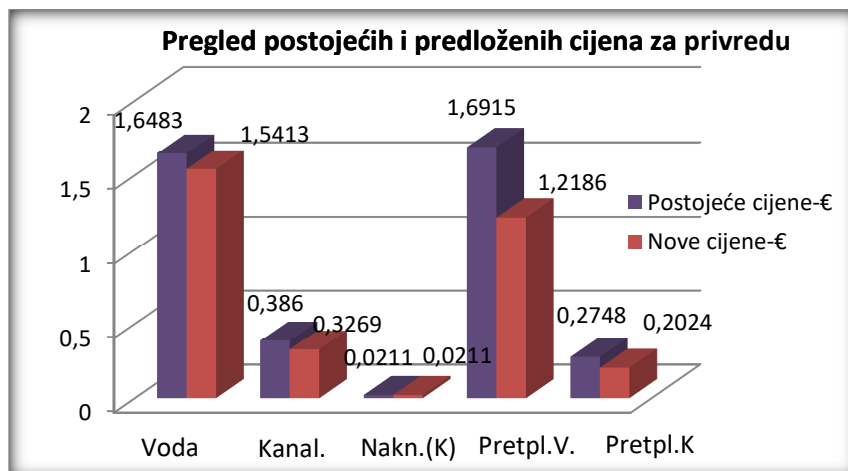
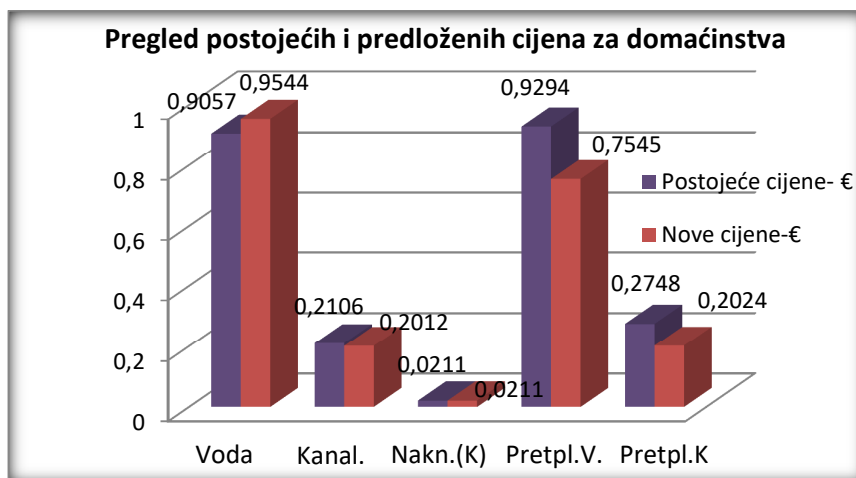

Tabela br.5 - Pregled postojećih i predloženih cijena

Redni broj	Domaćinstva				Privreda		
	OPIS	Postojeće cijene- €	Nove cijene- €	INDEX	Postojeće cijene-€	Nove cijene- €	INDEX
1.	Voda-m3	0,9057	0,9544	105	1,6483	1,5413	94
2.	Kanalizacija-m3	0,2106	0,2012	96	0,386	0,3269	85
3.	Nakn. za zaštitu od zagađenja	0,0211	0,0211	100	0,0211	0,0211	100
4.	Fiksni dio-pretplata -voda	0,9294	0,7545	81	1,6915	1,2186	72
5.	Fiksni dio-pretplata -kanal.	0,2748	0,2024	74	0,2748	0,2024	74

Naturalnim i finansijskim planom predviđeno je povećanje distribucije vode krajnjim korisnicima usluga za 11%. Planirano povećanje bazirano je na temelju realnih očekivanja u pogledu potrošnje vode novih korisnika, evidentiranju neregistrovanih korisnika i povećanju potrošnje od strane postojećih korisnika vodovodnih i kanalizacionih usluga. (Tabele br.3 i 4)

Ako se naturalni plan izrazi finansijski, uz primjenu važećih cijena, proizilazi da će prihod od osnovne djelatnosti društva iznositi 3.916.786 €, a izlazni PDV na fakturirani prihod od cca 274.000€.(Tabela br.6)

Ukoliko Regulatorana agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti do kraja tekuće godine, da prethodnu saglasnost na nove cijene usluga, očekivani prihod za sljedeću godinu bio bi manji za cca 55 hiljada € u odnosu na prihod po osnovu sadašnjih cijena. (Tabela br.6a)

Analiza planiranog prihoda prezentirana u navedenoj tabeli ukazuje da će se od prodaje vode i kanalizacionih usluga stanovništvu-domaćinstvima ostvariti prihod od 2.831.534 €, odnosno 72,29 %, a od prodaje vode i kanalizacionih usluga privredi 1.085.252€ ili 27,71 % od ukupnog planiranog prihoda.

Pored plana prihoda osnovne djelatnosti planirani su i drugi prihodi koji imaju karakter ostalih dopunskih prihoda. To su prihodi od ostalih usluga, prihodi koji se ostvaruju od refundacija bolovanja, prihodi iz opštinskog budžeta za održavanje atmosferske kanalizacije, prihoda koji nastaju obračunom kamate na neblagovremeno plaćanje računa za utrošenu vodu i na ostale prihode koji su bilansno evidentirani u tekućoj i prethodnim godinama.

Pregled planiranih osnovnih i ostalih prihoda dat je u formi bilansa uspjeha, a sve u skladu sa Zakonom o računovodstvu i članom 26, stav 5 Zakona o komunalnim djelatnostima. (Tabela br.7)

Dakle, ukupan prihod koji je planiran po svim osnovima (bez prihoda koji se obračunski prikazuje kao pokriće troškova amortizacije na imovinu Osnivača) za 2022. godinu iznosi 4.670.000 € i u odnosu na procjenu ostvarenja za 2021. godinu veći je za 13,49%. Ukupan prihod koji se planira ostvariti u narednoj godini prevashodno čini prihod iz rada osnovne djelatnosti Društva u iznosu od 3.917.000, što procentualno iznosi 93,71%.

Pored osnovnog prihoda, planirani su i drugi poslovni prihodi i oni iznose 263.000 €. Ovi prihodi se odnose na prihode po osnovu usluga pregleda novih vodomjera, naplate takse za nove korisnike i korisnike koji su bespravno priključeni na distributivnu mrežu (100.000€), na planiranim budžetskim sredstvima (93.000€), na prihode koji se očekuju od državnih institucija po osnovu refundacije porodijskih i drugih bolovanja (30.000€) i na ostale prihode po osnovu sudskih taksi i zakupnine prostora za telekomunikacione predajnike Telecom-a, Mtel- a i Telanor-a.

Svi planirani prihodi, izuzev prihoda iz budžeta opštine, su dati na bazi procjene ostvarenja iz tekuće godine. Prihod iz budžeta opštine, u iznosu od 93.000 € se bazira na usvojenom planskom dokumentu osnivača za 2021. godinu.

U planskim projekcijama uključen je i finansijski prihod koji se odnosi na obračun kamate za neblagovremeno plaćanje računa za vodu (180.000€).

Takođe, finansijskim planom su predviđeni i prihodi po osnovu naplaćenih sumnjivih i spornih potraživanja. Oni se baziraju na iskustvu i analizi dugovanja korisnika koja su indirektno, preko ispravke vrijednosti, knjigovodstveno otpisani u 2021. i ranijim godinama. Planom je predviđeno povećanje ovog prihoda za cca 33% u odnosu na 2021. godinu.

U planiranim prihodima za narednu godinu uključen je i obračunski prihod koji se odnosi na pokriće troška amortizacije na imovinu osnivača, a sve u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 20. Ovaj prihod nema karakter stvarnog priliva novčanih sredstava od strane Osnivača, jer obračunski pokriva amortizaciju imovine u vlasništvo osnivača koja je evidentirana na rashodnoj strani bilansa uspjeha.

Druga strana bilansa uspjeha ukazuje da će rad osnovne djelatnosti društva u 2022. godini uzrokovati ostvarenje rashoda u ukupnom iznosu od cca 5.860.500€, odnosno 4.502.500€, ako se iz istog isključi obračunski trošak po osnovu amortizacije na imovinu osnivača. U odnosu na procjenu ostvarenja za 2021. godinu rashodi su za narednu poslovnu 2022. godinu planirani uz stopu povećanja od 10%, odnosno 13,56%, ako se isključi obračunski rashod amortizacije.

Struktura planiranih ukupnih rashoda pokazuje da najveće učešće imaju poslovni rashodi, 87,85%, odnosno 84,19% ako se isključe troškovi amortizacije na imovinu osnivača. Ovi rashodi se, uglavnom, odnose na troškove sredstava za rad, t.j. obračunatu amortizaciju, troškove radne snage, troškove energije i troškove po osnovu preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda.

Troškovi amortizacije na sredstva koja su u vlasništvu Društva i vlasništvu osnivača su planirani u iznosu od 1.540.000€. Ova projekcija se bazira na vrijednosti ukupne imovine koja je knjigovodstveno evidentirana u poslovnim knjigama Društva i na propisanim amortizacionim stopama sredstava. Ovaj trošak je planiran na istom nivou kao i za uporedne 2020. i 2021. godinu, iz razloga što će amortizacija na vrijednost novonabavljenih sredstava biti približna vrijednosti amortizacije sredstava koja su se u navedenim godinama knjigovodstveno otpisali.

U narednoj 2022.godini, kao i u prethodnim godinama, planiran je trošak po osnovu preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda. Ovaj trošak je planiran na bazi ugovora koji je zaključen 23.09.2020 godine. Ugovorom je precizirano da za kontinuiranu isporuku vode tokom cijele godine isporučena količina vode ne može biti manja od 1.034.000 m³, što u finansijskom smislu iznosi cca 382.000€ bez PDV-a, a sa PDV-om cca 410.000€. Iskustva iz ranijih i tekuće godine, međutim, upućuju na zaključak da će obaveza po ovom osnovu, zbog gotovo redovne potrebe za većim dodatnim količinama vode u ljetnjim mjesecima biti i 2022. godine veća od ugovorene. Ovaj trošak je planiran na nivou procjene ostvarenja iz 2021. godine, što znači povećanje od cca 18% u odnosu na iznos koji je ugovorom definisan.

Pored navedenih troškova, projekcijama su obuhvaćeni i ostali materijalni troškovi, kao što su troškovi tekućeg održavanja, troškovi električne energije, goriva, transportnih usluga i drugi troškovi materijalnog karaktera. Najveće učešće u strukturi ovih troškova imaju troškovi električne energije i troškovi usluga održavanja sredstava. Ovi troškovi u poslovnim rashodima učestvuju sa 18%, a u ukupnim rashodima sa cca 15,87%.

Uredno vodosnabdijevanje, u najvećoj mjeri, zavisi od održavanja vodovodne mreže, čija je prosječna starost velika, što ima za posljedicu česte kvarove i havarije i zahtijeva ulaganje znatnih sredstava na tekućem održavanju transportnih cjevovoda i distributivne mreže kojom upravlja ovo Društvo.

Takođe, jedan od značajnih faktora koji utiču na smanjenje gubitaka na distributivnoj mreži je tačno fakturisanje utrošene vode koje se prevashodno postiže održavanjem vodomjera u ispravnom stanju. Evidentan je veliki broj vodomjera koje je potrebno servisirati, odnosno zamjeniti. Na bazi detaljne analize, procijenjeno je da za tekuće održavanje infrastrukturnih sredstava u narednoj godini potrebno izdvojiti cca 350.000€, što je u odnosu na procjenu ostvarenja za 2021.godinu povećanje od cca četiri puta.

Razlog za ovoliko povećanje planiranih troškova je, što se u 2020. i 2021. godini, zbog pandemije koja još uvijek vlada, nije moglo više izdvajati u održavanje infrastrukturnih objekata Društva, servisiranje mjernih instrumenata, monitoring štice objekata, održavanje servera, softvera, rekonstrukciju i sanaciju pumpnih postrojenja, a da se time ne ugrozi ukupno poslovanje Društva. Bazirajući se na optimizmu, odnosno vjerujući da će se uslovi privređivanja u narednoj godini popraviti, to su i troškovi održavanja planirani u navedenom iznosu. Ovi troškovi čine cca 9% ukupno planiranog prihoda od osnovne djelatnosti, što je u okvirima standarda koji definišu pokriće navedenih radova.

Izdvajanje za zarade i ostala lična primanja zaposlenih su planirana u iznosu od cca 1.9 miliona eura i na nivou su procjene ostvarenja za 2021.godinu. Ovaj trošak se bazira na postojećem broju radnika, korigovan za zarade radnika koji će u 2022.godini ispuniti uslov za odlazak u starosnu penziju i projekciji prijema radnika na upražnjenim mjestima.

Ostali nematerijalni troškovi planirani su u iznosu od 298.500 €, odnosno 5,09% planiranih ukupnih rashoda za 2022.godinu. Ovi rashodi se odnose na planirana izdvajanja po osnovu koncesija na zahvaćenu i ispuštenu vodu, troškove dostave računa, reklame i propagande, zdravstvenih usluga, troškova taksi, platnog prometa, naknade Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti i ostalih nematerijalnih troškova.

Zakon o računovodstvu i reviziji RCG i MRS 18 i 39 obavezuju pravna lica da za sva potraživanja koja su postala sumnjiva za naplatu, odnosno kod kojih je od dana za naplatu prošlo najmanje 60 dana, knjigovodstveno, preko ispravke vrijednosti potraživanja izvrše indirektni otpis. Shodno navedenom, uz poštovanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama društva, u planskom dokumentu za 2022. godinu planirano je da se cca 18% ukupno fakturisanog prihoda nađe na rashodnoj strani bilansa uspjeha kao indirektni-privremeni otpis, a sve u cilju što realnijeg prikaza bilansa uspjeha. Iskustvo pokazuje da se 15%-25% fakturisanog prihoda ne naplati u roku, odnosno postaje sumnjivo ili sporno i kao takvo zahtjeva knjigovodstvenu korekciju. Za ovakva potraživanja se blagovremeno pokreću postupci prnudne naplate i sve do momenta naplate terete troškove poslovanja. Nakon završetka pokrenutog postupka sudbina ovih potraživanja postaje izvjesna, što znači da se naplatom istih anulira formirani rashod na način što se povećavaju prihodi po osnovu njihove naplate.

Iz svega navedenog proizilazi zaključak da je osnovni cilj Društva za narednu 2022. godinu ekonomično poslovanje, ostvarenje pozitivnog poslovnog rezultata, što znači da se iz ostvarenih prihoda pokriju svi obračunski rashodi.

Tabela br.6

Plan fakturisane realizacije za 2022. godinu- postojeće cijene						
R.b.	Potrošači	Broj potrošača	Plan za 2022.god (m ³)	Cijene (€)	Plan za 2022.god. (€)	%
1.	Domaćinstva		2.420.000		2.831.534	72,29
	-voda		2.420.000	0,9057	2.191.794	
	-kanalizacija		1.380.000	0,2106	290.628	
	-naknada za zaš.		1.380.000	0,0211	29.118	
	-pretplata-voda	24.800		0,9240	274.982	
	-pretplata-kanal.	13.650		0,2748	45.012	
2.	Privreda		510.000		1.085.252	27,71
	-voda		510.000	1,6483	840.633	
	-kanalizacija		460.000	0,3860	177.560	
	-naknada za zaš.		460.000	0,0211	9.706	
	-pretplata-voda	2.460		1,6915	49.933	
	-pretplata-kanal.	2.250		0,2748	7.420	
UKUPNO (1+2)		27.260	2.930.000		3.916.786	100,00

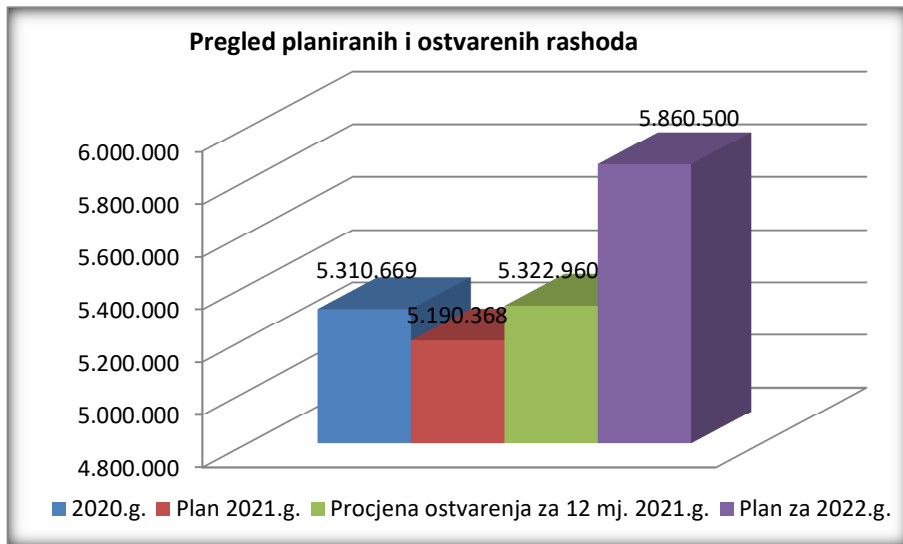
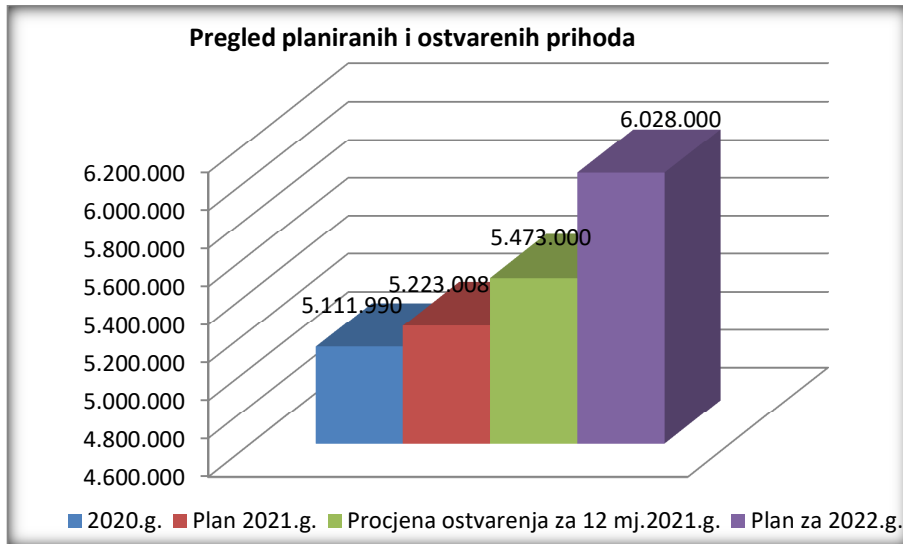
Tabela br.6a

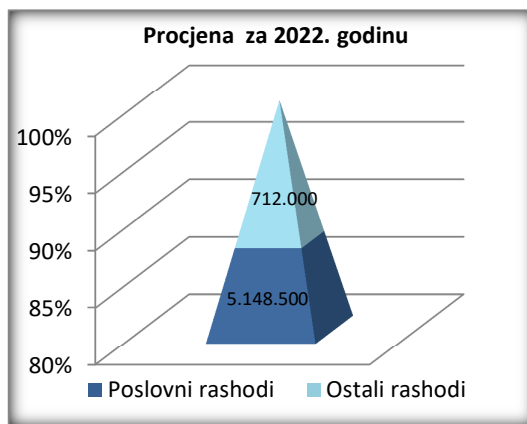
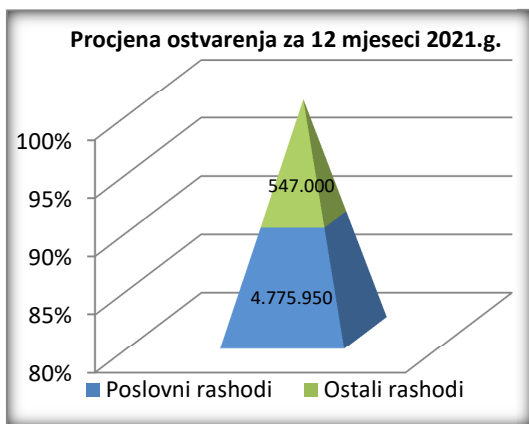
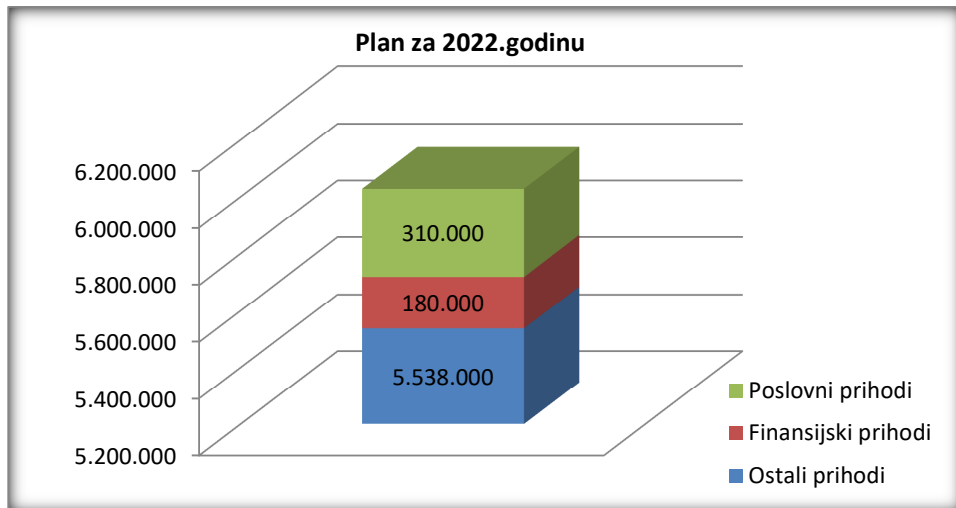
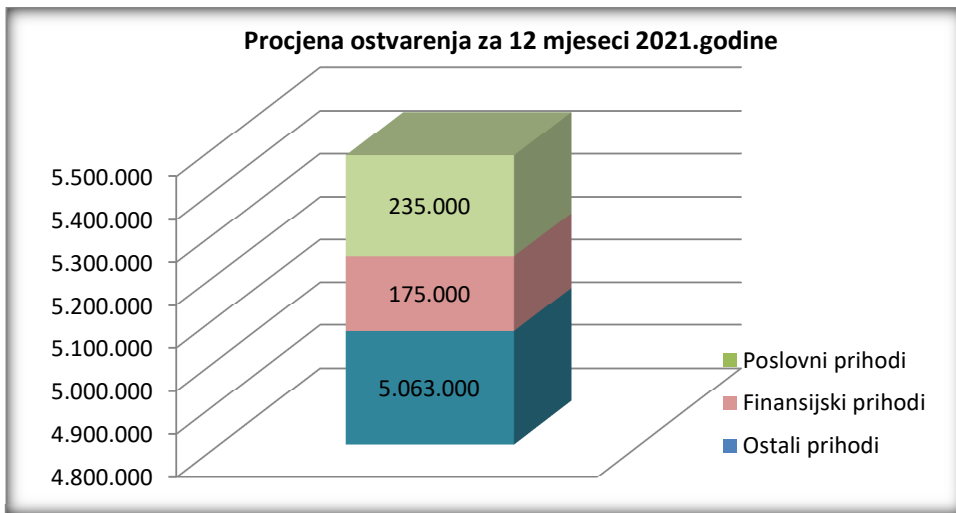
Plan fakturisane realizacije za 2022. godinu- novopredložene cijene						
R.b.	Potrošači	Broj potrošača	Plan za 2022.god (m ³)	Cijene (€)	Plan za 2022.god. (€)	%
1.	Domaćinstvo		2.420.000		2.874.114	74,43
	-voda		2.420.000	0,9544	2.309.648	
	-kanalizacija		1.380.000	0,2012	277.656	
	-naknada za zaš.		1.380.000	0,0211	29.118	
	-pretplata-voda	24.800		0,7545	224.539	
	-pretplata-kanal.	13.650		0,2024	33.153	
2.	Privreda		510.000		987.581	25,57
	-voda		510.000	1,5413	786.063	
	-kanalizacija		460.000	0,3269	150.374	
	-naknada za zaš.		460.000	0,0211	9.706	
	-pretplata-voda	2.460		1,2186	35.973	
	-pretplata-kanal.	2.250		0,2024	5.465	
UKUPNO (1+2)		27.260	2.930.000		3.861.695	100,00

Tabela br.7

PREGLED PLANIRANIH PRIHODA I RASHODA									
R.br.	Opis	2020 €	Plan 2021	Procjena ostvarenja za 12 mj. 2021	Plan za 2022 god.	%	Index		
							6 : 3	6 : 4	6:5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	PRIHODI	5.111.990	5.223.008	5.473.000	6.028.000	100,00	118	115	110
1.	POSLOVNI PRIHODI	4.636.744	4.818.008	5.063.000	5.538.000	91,87	119	115	109
1.1	Prihodi po osnovu pretplate	287.772	294.680	345.000	377.000	6,25	131	128	109
1.2	Prihodi od prodaje vode	2.311.020	2.460.350	2.685.000	3.032.000	50,30	131	123	113
1.3	Prihodi od kanalizacije	399.124	499.190	420.000	508.000	8,43	127	102	121
1.4	Prihodi od prodaje usluga	112.089	100.000	70.000	100.000	1,66	89	100	143
1.5	Prihodi od refund.držav.instituc	31.020	20.000	52.000	30.000	0,50	97	150	58
1.6	Prihodi iz budžeta	74.643	45.000	93.000	93.000	1,54	125	207	100
1.7	Pokriće amortizacije osnivača	1.358.788	1.358.788	1.358.000	1.358.000	22,53	100	100	100
1.8	Drugi poslovni prihodi	62.288	40.000	40.000	40.000	0,66	64	100	100
2.	FINANSIJSKI PRIHODI	189.014	195.000	175.000	180.000	2,99	95	92	103
2.1	Prihodi od kamata	189.011	195.000	175.000	180.000	2,99	95	92	103
2.2	Depozitarna pozitivna kamata	3	0	0	0	0,00	0	0	0
3.	OSTALI PRIHODI	286.232	210.000	235.000	310.000	5,14	108	148	132
3.1	Naplaćena otpis. potraživanja	250.613	200.000	225.000	300.000	4,98	120	150	133
3.2	Ostali vanredni prihodi	35.619	10.000	10.000	10.000	0,17	28	100	100
II	RASHODI	5.310.669	5.190.368	5.322.960	5.860.500	100,00	110	113	110
1.	POSLOVNI RASHODI	4.724.448	4.863.368	4.775.950	5.148.500	87,85	109	106	108
1.1	Nabavna vrijednost robe	437.740	440.000	450.000	450.000	7,68	103	102	100
1.2	Troškovi materijala i elekt.energ.	489.992	505.000	490.000	550.000	9,38	112	109	112
	-troškovi materijala	89.756	85.000	80.000	100.000	1,71	111	118	125
	-troškovi električne energije	354.789	370.000	360.000	370.000	6,31	104	100	103
	-troškovi goriva	45.447	50.000	50.000	80.000	1,37	176	160	160
1.3	Troškovi amortizacije	1.536.570	1.578.788	1.536.570	1.540.000	26,28	100	98	100
	-troškovi amortiz. ViK-a	177.782	220.000	178.570	182.000	3,11	102	83	102
	-troš. amortiz.na imovinu osnivača	1.358.788	1.358.788	1.358.000	1.358.000	23,17	100	100	100
1.4	Troš. zarada i ostalih lič. primanja	1.921.337	1.788.600	1.930.000	1.930.000	32,93	100	108	100
1.4.1	Neto zarade	1.218.875	1.113.000	1.195.000	1.195.000	20,39	98	107	100
1.4.2	Porezi i doprinosi na zarade	702.462	675.600	735.000	735.000	12,54	105	109	100
	-porez	157.079	151.000	169.000	169.000	2,88	108	112	100
	-doprinosi za penzije	332.440	323.000	353.000	353.000	6,02	106	109	100
	-ostali doprinosi	212.943	201.600	213.000	213.000	3,63	100	106	100
1.5.	Troškovi proizvodnih usluga	115.705	278.800	105.000	380.000	6,48	328	136	362
	-troškovi transp. usluga	26.504	24.000	20.000	20.000	0,34	75	83	100
	-troš.usluga održavanja	84.103	250.000	80.000	350.000	6,80	416	140	438
	-ostali troš.proizv.usluga	5.098	4.800	5.000	10.000	0,17	196	208	200

1.6	Nematerijalni troškovi	223.104	272.180	264.380	298.500	5,09	134	110	113
	-troškovi stručnog obrazovanja	1.119	1.500	3.000	3.000	0,05	268	200	100
	-troškovi zdravstvenih usluga	25.800	26.000	28.000	30.000	0,51	116	115	107
	-premija osiguranja	2.637	3.000	10.000	15.000	0,26	569	500	150
	-troškovi dotave računa	33.820	40.000	40.000	40.000	0,68	118	100	100
	-troškovi reprezentacije	2.527	4.000	5.000	5.000	0,09	198	125	100
	-troškovi platnog ptometa	18.228	18.000	20.000	20.000	0,34	110	111	100
	-troškovi članarina	1.380	100	1.380	1.500	0,03	109	1500	109
	-troškovi poreza-koncesija	72.740	73.000	64.000	64.000	1,09	88	88	100
	-sudski troškovi i troš. vještačenja	21.541	30.000	29.000	40.000	0,68	186	133	138
	-troškovi dop.priv.kom. i savezima	23.109	38.500	24.000	25.000	0,43	108	65	104
	-ostali nematerijalni rashodi	20.203	38.080	40.000	55.000	0,94	272	144	138
2.	FINANSIJSKI RASHODI	47.540	10.000	10	0	0,00	0	0	0
	-rashod kamata	47.540	10.000	10	0	0,00	0	0	0
3.	OSTALI RASHODI	538.681	317.000	547.000	712.000	12,15	132	225	130
3.1	Indirektni i direktni otpis potraž.	522.729	300.000	530.000	700.000	11,94	134	233	132
3.2	Razlike po popisu	15.425	15.000	15.000	10.000	0,17	65	67	67
3.3	Ostali vanredni rashodi	527	2.000	2.000	2.000	0,03	380	100	100
4.	REZULTAT POSLOVANJA (dobitak/gubitak)	-198.679	32.640	150.040	167.500	100,00		513	112

10. ZAKLJUČAK

Vlastitim kapacitetima, tehničkim i kadrovskim, Društvo će u narednom periodu dodatno unaprijediti sistem vodosnabdijevanja kako bi obezbijedio kontinuiranu, sigurnu i kvalitetnu isporuku vode svim korisnicima, uz permanentno očuvanje zdravlja korisnika i zaštitu životne okoline.

Ovim programom rada sumirani su problemi i mogućnosti razvoja vodovodnog i kanalizacionog sistema sa tehnološkog, organizacijskog i ekonomskog aspekta. Ispunjenjem navedenih ciljeva i planiranih aktivnosti, efikasnim radom svih organizacionih jedinica Društvo će ispuniti konačni cilj, a to je nastavak ekonomski samoodrživo poslovanja.

Definisanim operativnim ciljevima definisani su prioriteta, mjere i aktivnosti za ostvarenje strateških ciljeva kao što su: rast prihoda, optimizacija troškova, moderna komunalna infrastruktura, moderna poslovna organizacija, napredna tehnološka i IT organizacija.

Odgovornost Društva, svih zaposlenih ali i samih građana je da se na odgovoran način odnose prema prirodnim resursima, životnoj sredini i zdravlju ljudi. Društvo će ovom zahtjevu odgovoriti kroz distribuciju higijenski ispravne vode i efikasnom odvođenju otpadnih voda, kao i kroz primjenu integrisanih sistema upravljanja procesima koji su definisani međunarodnim standardima.

Veoma važna metoda analize poslovanja "SWOT analiza" je osnov za izradu ovog programa rada i njome su definisane snage, slabosti, prijetnje i mogućnosti. Menadžment će efikasnom organizacijom poslovanja prepoznate snage iskoristiti za izgradnju novog smjera razvoja, dok će prepoznate slabosti pretvoriti u snage, odnosno ubrzanim razvojem smanjiti ili u potpunosti eliminisati njihove negativne uticaje.

Osnovna i najvrijednija "imovina" svakog privrednog društva jesu ljudski resursi. Društvo će stoga nastaviti sa kontinuiranim ulaganjem u stručno usavršavanje, razvijanjem team building aktivnosti, praćenjem i evaluacijom rada zaposlenih.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar će nastaviti sa održavanjem stabilnih finansija i pozitivnim trendom poslovanja definisanom strategijom kroz racionalizaciju troškova, povećanjem produktivnosti i adekvatnim organizacionim odlukama. Sastavni dio politike društva biće zadovoljstvo korisnika usluga, a to je moguće ostvariti na način da mu odgovoran odnos prema kvalitetu pružanja usluga i njihovo stalno unapređenje budu prioriteta u radu.